

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Diplomová práce

Muslimské ženy a sport

Vanda Sloupová

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Katedra blízkovýchodních studií

Studijní program Mezinárodní teritoriální studia

Studijní obor Blízkovýchodní studia

Diplomová práce

Muslimské ženy a sport

Vanda Sloupová

Vedoucí práce:

Mgr. Veronika Sobotková, Ph.D.

Katedra blízkovýchodních studií

Fakulta filozofická Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2014

Prohlašuji, že jsem práci Muslimské ženy a sport zpracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2014

Na tomto místě bych ráda poděkovala především Mgr. Martinu Bouchalovi za cenné rady, konzultace a psychickou podporu při psaní této práce.

Obsah

1 ÚVOD.....	8
2. SPORT.....	12
2.1 Definice sportu.....	12
2.1.1 Vrcholový sport na úrovni profesionální nebo poloprofesionální.	13
2.1.2 Výkonnostní vrcholový sport.....	13
2.1.3 Zájmový rekreační sport.....	13
2.1.4 Alternativní sporty.....	13
2.1.5 Kolektivní sport.....	14
2.1.6 Individuální sport.....	14
2.2 Olympijské hry.....	14
2.3 Islámské hry pro ženy.....	15
2.4. Středomořské hry (Mediterranean Games).....	15
2.5. Asijské hry.....	16
3 HISTORIE SPORTU NA BLÍZKÉM VÝCHODĚ.....	17
3.1 Historie sportu žen.....	18
3.4.1 Sport a muslimské ženy.....	18
4 TURECKO.....	21
4.1. Historie sportu v Turecku.....	21
4.1.1 Sport v době předislámské.....	21
4.1.1.1 Ženy v předislámské době.....	22
4.1.2. Sport v islámském období.....	22
4.2 Turecké sporty.....	24
4.2.1 Wrestling.....	24
4.2.2 Fotbal.....	24

4.2.2.1 Ženský fotbal v Turecku.....	27
4.2.3 Basketbal.....	31
4.2.3.1 Ženský turecký basketbal.....	33
4.2.4 Volejbal.....	35
4.2.5 Atletika.....	41
4.2.5.1 Aslı Çakır Alptekinová.....	42
4.2.5.2 Gamze Bulutová.....	43
4.2.5.3 Projekt Ücretsiz Spor Okulları, Free Sports School...	45
4.2.5.4 Nur Tatar.....	47
5 ÍRÁN.....	49
5.1 Historie sportu.....	49
5.2. Sport a ženy v Iránu.....	53
5.2.1 Marjan Kalhor.....	53
5.2.2 Fotbal.....	54
5.2.2.1 Íránské ženy a fotbal.....	55
5.2.3 Bojové umění wushu a íránské ženy.....	58
5.2.4 Pólo a íránské ženy.....	60
5.2.5 Íránské ženy a motorismus.....	61
5.2.5.1 Speed Sisters.....	62
6 SAUDSKÁ ARÁBIE.....	65
6.1 Tradiční sporty.....	65
6.1.1 Závod velbloudů.....	65
6.1.2 Dostihy.....	66
6.1.3 Sokolnictví.....	66
6.2 Ženy v Saudské Arábii a sport.....	67
6.2.1 Wojdan Ali Seraj Abdulrahim Shahrkhani.....	68
6.2.2 Sarah Attar.....	70
6.2.3 Raha Moharrak.....	71
6.2.4 Dalma Rushdi Malhas.....	72

ZÁVĚR.....	74
SEZNAM LITERATURY A ZDROJŮ.....	77
RESUMÉ.....	87

1 ÚVOD

Sport se stal nedílnou součástí dnešního moderního světa. Nezáleží na tom, zda jde o sport na vrcholové, mezinárodní úrovni, kdy sportovci dosahují světových rekordů, či vyhrávají olympijské medaile. Rekreační sporty provozuje řada lidí po celém světě a sport nás de facto provází již od školních let. Ať už u mužů či žen. Avšak opravdu po celém světě je sport součástí života jak u populace mužské, tak ženské?

Státy Blízkého východu jsou známy ve světě jako země, jejichž víra, skoro všude, vyznává náboženství islám. S tím jsou spojeny určité závazky. Zejména pak u žen. Mám na mysli například zahalování žen na veřejnosti apod. A tím se dostáváme k tématu této práce. Mě, jako ženu vyrůstající ve střední Evropě, sport provází od sedmi let. Stal se součástí mého života. Pro nás, jako pro Evropany, je naprosto běžné potkávat ženy při sportu, ať už na nejvyšší možné úrovni, či jen při běhání u řeky. Zajímalo vás někdy či jste si kladli otázku, jak je to se sportovci v ostatních zemích světa? A co třeba takový Blízký východ a ženy sportovkyně? Já jsem si tuto otázku položila. A také jsem měla hned odpověď. Zním několik muslimských žen, které dělají sport na vrcholové úrovni. Jsou jimi například volejbalové reprezentantky Turecka, které nás jako české reprezentantky skoro pokaždé porazily v utkání a velmi často se turecké hráčky objevovaly na stupních vítězů. Musím podotknout, že já osobně jsem proti reprezentantkám Turecka nehrála, ale spoluhráčky z týmu, ve kterém jsem hrála, se s výběrem Turecka utkaly. Takže ženy-muslimky-sportovkyně tedy opravdu existují. Pro mě, jako pro hráčku volejbalu, nebylo těžké najít tento příklad. Avšak co další sporty? A další země?

Turecko je země, která je více sekulární. Jak je to s ženami, které sportují, v ostatních zemích Blízkého východu? V této práci se tedy budu zabývat muslimkami a sportem. Podíváme-li se do historie, jistě nalezneme státy, jejichž sportovci i sportovkyně jsou i ve světě známí.

Práce je členěná do 5 kapitol, které mají své podkapitoly. Na konci každé kapitoly je stručné shrnutí kapitoly. Do první kapitoly práce jsem si dovolila zařadit pojem sport, vysvětlit co to je sport a jakým způsobem se dá rozdělit. Dále je v první kapitole zmínila pojmy olympijské hry středomořské hry, asijské hry, islámské hry pro ženy. Zařadila jsem je z toho důvodu, že s tímto tématem úzce souvisí a v textu se tyto pojmy opakují. Dále jsem považovala za dobré ve stručnosti zmínit historii sportu obecně a až poté jsem přešla k historii sportu na Blízkém východě. V této části práce jsem také uvedla historii sportu žen obecně a na Blízkém východě.

Druhá kapitola je věnována Turecku. Zde se opět nejdříve zabývám historií sportu v této zemi. Zmiňuji sport v době předislámské a islámské, ženy a sport v době předislámské. Dále jsou v této kapitole vyjmenované sporty, které jsou v Turecku nejoblíbenější, patří mezi ně fotbal, basketbal, volejbal, wrestling (zápas). U jednotlivých sportů uvádím jejich vznik. U tureckého fotbalu jsem zmínila i mužský fotbal, abych ukázala silné a úspěšné fotbalové mužské týmy v porovnání s ženským fotbalem. Podobné srovnání jsem udělala i s basketbalem. V další části práce jsem podobné srovnání již nezařazovala, protože státy jako Írán a Saudská Arábie jsou odlišné od Turecka ve smyslu možnosti účastnit se sportovních aktivit u žen. Další sport uvádím volejbal, zde jsem vypsala u jednotlivých týmů také jejich dosavadní tituly a úspěchy. Zařadila jsem do práce úspěchy tureckých atletek a také úspěšnou mladou sportovkyni, která se věnuje taekwondu. Dále jsem vypsala jednak medailové úspěchy všech sportovců Turecka, jednak medailové úspěchy žen z olympijských her.

Ve třetí kapitole se věnuji Íránu. Na začátku uvádím historii sportu v tomto regionu. Zde jsem věnovala velkou pozornost vývoji ženského sportu v zemi. Bylo zajímavé zjistit informace o tom, jak se vyvíjel ženský sport před íránskou islámskou revolucí a po ní, z tohoto důvodu jsem se zde rozepsala. Dále jsem zmínila íránskou reprezentantku, která Írán reprezentovala ve sjezdu na lyžích na olympijských hrách v Soči 2014. Jeden z nejoblíbenějších sportů v Íránu je fotbal. Proto jsem ho do práce zařadila také. Íránské fotbalistky prosluly „šátkovou aférou“, bylo jim zakázáno zúčastnit se kvalifikačního zápasu ve

fotbale. V návaznosti na to zmiňuji příběh ženy, která se začala věnovat výrobě sportovních hidžábů, popisuji zde její příběh. K tomuto tématu jsem zařadila i příběh ženy, která se věnuje výrobě plavek pro muslimky, takzvané burqini. Krátce jsem se zmínila o podobných plavkách pro ženy, takzvané velkiny. Rozhodla jsem se tyto údaje ponechat v textu, ve kterém podávám údaje o íránských fotbalistkách. Informace o sportovních hidžábech souvisí i s íránským ženským fotbalem. Poté jsem přešla na bojový sport wushu, ve kterém jsou íránské ženy velmi úspěšné a sbírají medailová ocenění. Jedním z tradičních sportů Íránu je pólo, kterému se ženy v současné době opět začaly věnovat, takže jsem ho zařadila do práce. Jako zajímavost jsem uvedla příběh íránské ženy, která se věnuje motorismu. K tomu jsem přeřadila palestinské závodnice, abych ukázala, že sportovní motorismus a ženy existuje i na Blízkém východě.

Poslední kapitola je věnována ženám ze Saudské Arábie. Nejprve jsem uvedla pro Saudskou Arábii tradiční sporty- velbloudí závody, sokolnictví a dostihy. Poté jsem přešla na téma ženy a sport v Saudské Arábii. Saudská Arábie má několik sportovkyň, které vstoupily do historie země; prozatím ne všechny svými sportovními výsledky, ale svojí účastí na mezinárodních soutěžích. Popsala jsem zde příběh saudské judistky a atletky, které se jako první ženy v historii země zúčastnily olympijských her. Poté jsem představila ženu, která se jako první Arabka vyšplhala na Mount Everest a poslední jsem zmínila příběh mladé slečny, která jezdí parkúr.

V práci jsem vysvětlila důležité sportovní pojmy, které se v diplomové práci opakovaně vyskytovaly.

Jako primární zdroj pro čerpání informací pro diplomovou práci jsem využila internetové zdroje. Využila jsem především internetové stránky sportovních klubů. Internetové stránky jsou především v angličtině. K získání informací jsem využila i webové stránky národních sportovních federací dané země; také stránky olympijského výběru. Některé internetové odkazy jsou v původním jazyce, například v turečtině. Při sepisování práce jsem internetové stránky přeložila do českého, případně anglického, jazyka.

V poznámkách pod čarou uvádím původní internetové odkazy v daném jazyce. V práci jsem využila minimální množství knih. Absence knih, které se zabývají sportujícími muslimkami, je zatím velká.

Sekundární zdroje jsou rozhovory s ženami, které delší dobu pobývaly na Blízkém východě. Vzhledem k tomu, že se mi nepodařilo i po opakovaných pokusech zkontaktovat zdroj ze Saudské Arábie, který mi měl podat informace o ženách ze Saudské Arábie, využila jsem informace od zdravotní sestřičky, která v Saudské Arábii strávila pracovní jeden rok.

Turecká jména jsem ponechala v jejich původním znění, u perských a arabských názvů jsem použila přepis z angličtiny pro lepší přehlednost v textu.

V závěru práce je seznam příloh.

2. SPORT

2.1 Definice sportu

Podle oxfordského slovníku je znění takové: činnost zahrnující fyzickou námahu a dovednosti, ve kterých jednatel nebo tým soutěží proti druhým.¹

Slovo sport jako takové má úplný původ v latinském slově *disportare*, což v překladu znamená obveselení, rozptýlení. Ve své podstatě je skoro nemožné určit jen jednu definici sportu, která je správná, každý si pod pojmem sport představí něco jiného. Obecně vzato se sportem myslí nějaká pohybová aktivita, která se dá změřit, porovnat. Pod pojmem sport se každému může zobrazit jiný obrázek. Někdo si pod pojmem sport vybaví činnost, která v něm vyvolává pocity dřin a něčeho, co je pro něj těžké a náročné. U dalšího člověka může slovo sport znamenat relaxaci, odreagování a zábavu. Pro dalšího člověka znamená sport životní styl a konečně pro někoho je to jeho obživa, jeho život.

Sport se dělí do několika skupin, které rozepisují níže, abychom se lépe zorientovali.

2.1.1 Vrcholový sport na úrovni profesionální nebo poloprofesionální

Do této kategorie se zařazují sportovci, kteří denně trénují, takzvaně „na plný úvazek“. Sportovní klání, závody nebo soutěže probíhají na mezinárodní úrovni, případně na národní úrovni.²

¹ Oxford Dictionaries. *Sport*. [online]. Oxford Dictionaries [cit.2014-04-05] Dostupné z: <http://www.oxforddictionaries.com/definition/english/sport>

² Krawczyk 2004, s. 96.

2.1.2 Výkonnostní vrcholový sport

Do této kategorie spadají sportovci, kteří se pravidelně věnují tréninku v řádech desítek hodin v týdnu. Tito sportovci jsou registrováni ve sportovním svazu daného sportu a zúčastňují se soutěží.³

2.1.3 Zájmový rekreační sport

Do této kategorie spadají sportovci, kteří věnují sportu rozsahově několik hodin týdně, nebývají nikde registrovaní, případně se jedná o amatérské soutěže. Do této části spadají sporty, které lidé vykonávají ve svém volném čase.⁴

2.1.4 Alternativní sporty

Tyto sporty v sobě kombinují jednak prvky organizovaného sportu pevných pravidel těchto sportů, jednak masových sportů. U těchto sportů není speciální omezení, mohou se jim věnovat všichni. Jedná se například o snowboarding, vysokohorské lezení atd.⁵

2.1.5 Kolektivní sport

Při kolektivních sportech proti sobě nastupuje kolektiv hráčů na jedné straně (např. volejbal), na druhé protihráčově straně také kolektiv hráčů. V kolektivních sportech záleží především na souhře daného týmu, který bojuje proti protihráčům na straně druhé. Mezi nejoblíbenější kolektivní sporty na světě patří fotbal, hokej, házená.

³ Sekot, 2006, s. 58.

⁴ Coakley, 2001, s. 94.

⁵ Sekot, 2006, s. 61.

2.1.6 Individuální sport

Zde nastupuje vždy jednotlivec proti jednotlivci při sportovním klání. Mezi nejoblíbenější individuální sporty ve světě patří atletika, tenis a další.

2.2 Olympijské hry

Řecké olympijské hry jsou předchůdcem současných olympijských her. První olympijské hry se konaly v roce 776 př.n.l., hry byly konány na počest boha Dia a jejich zakladatelem byl Herakles. Her se mohli zúčastnit pouze muži, každý svobodný Řek, ženy neměly přístup do hlediště a dokonce vdané ženy neměly přístup k samotné Olympii. Nicméně ženy měly svou vlastní olympiádu, která se jmenovala Héraia a soutěžily v běhu. Novodobé olympijské hry se konaly v roce 1896 v Řecku. Je to pro všechny sportovce nejvýznamnější sportovní událost na světě. Konají se jednou za čtyři roky (kromě let 1916, 1940, 1944, kdy byl světové války) v různých zemích světa. Existují letní olympijské hry, které se právě v novodobé historii konají od roku 1896. Poslední letní olympijské hry proběhly v roce 2012 v Londýně, v roce 2016 se uskutečnil v brazilském Rio de Janieru. Zimní olympijské hry se konají od roku 1924. V roce 2014 se zimní olympijské hry uskutečnily v ruském Soči, v roce 2018 je pořadatelskou zemí Jižní Korea a město Pchjongčchang.⁶

2.3 Islámské hry pro ženy

Tyto pozoruhodné mezinárodní hry pro muslimské ženy představují multikulturní událost ve sportu, kterou pořádá Islámská federace ženského sportu (v anglickém názvu má zkratku (IFWS)). Jsou organizované podobně jako olympijské hry a jsou určeny pouze jen ženám. Umožňují jim tak přístup na hry a soutěžit ve sportech, kterých by se za normálních okolností nemohly zúčastnit kvůli náboženským a kulturním odlišnostem. Tyto hry představují pro muslimky možnost zúčastnit se velmi prestižní sportovní akce ze strachu

⁶ History. *Olympijské hry*. [online]. History [cit.2014-04–23] Dostupné z: <http://www.history.com/topics/olympic-games>

z nedodržení zákonů své země. První hry se konaly už v roce 1993 v Íránu, dále pak ještě v letech 1997, 2001, 2005. Islámské hry pro ženy se konají také jednou za čtyři roky.⁷ Cílem těchto her je také inspirovat muslimské ženy k dosažení konkurenceschopnosti na regionální, kontinentální, světové, kontinentální, světové a olympijské. Těchto her se také zúčastnily nemuslimské státy, například v roce 2001 měly přístup na hry závodnice z Velké Británie.⁸

2.4. Středomořské hry (Mediterranean Games)

V práci jsou zmiňované úspěchy sportovkyň, které se zúčastnily Středomořských her. Jak již samotný název naznačuje, tyto hry jsou určeny pro státy, které omývá Středozevní moře.

První uskutečněné Středomořské hry se uskutečnily v roce 1951 v Egyptě v Alexandrii, neoficiální pak proběhly v roce 1949 v Turecku v Istanbulu.⁹

Afriku reprezentují tyto státy: Alžírsko, Libye, Egypt, Maroko a Tunisko; z asijské části Libanon a Sýrie; evropské státy jsou tyto: Albánie, Andorra, Bosna a Hercegovina, Černá Hora, Francie, Chorvatsko, Itálie, Kypr, Malta, Monako, Řecko, San Marino, Srbsko, Slovinsko, Španělsko a Turecko.¹⁰

⁷ Muslim Women's Sport Foundation. *Islamic Games*. [online]. Muslim Women's Sport Foundation. [cit.2014-04-27] Dostupné z: http://www.mwsf.org.uk/islamic_games.html

⁸ The Guardian, Anvari, H. (2001). *Games beneath the veil uncovered*. [online]. The Guardian [cit.2014-04-27] Dostupné z: <http://www.theguardian.com/sport/2001/oct/26/religion.world>

⁹ Gbrathletics. *Mediterranean Games*. [online]. Gbrathletics [cit.2014-04-25] Dostupné z: <http://www.gbrathletics.com/ic/mg.htm>

¹⁰ Gbrathletics. *Mediterranean Games*. [online]. Gbrathletics [cit.2014-04-25] Dostupné z: <http://www.gbrathletics.com/ic/mg.htm>

2.5. Asijské hry

Po olympijských hrách patří asijské hry mezi největší sportovní událost na světě. Asijské hry jsou nejprestižnější událostí pořádanou olympijským výborem Asie. I v tomto případě se hry pořádají jednou za čtyři roky, v roce 2014 proběhnou asijské hry ve městě Incheon v Jižní Korey. Úplně první asijské hry se konaly se v roce 1951 v Indii v Novém Dilí, v tomto roce se zúčastnilo 11 států v šesti sportech. Poslední asijské hry se konaly v Číně v Guangzhou, kde se představilo 45 států ve 42 sportech.¹¹

¹¹ Olympic Council of Asia. *Asian Games*. [online]. Olympic Council of Asia Game [cit.2014-04-26]
Dostupné z: <http://www.ocasia.org/Game/GamesL1.aspx?9QoyD9QEWPeJ2ChZBk5tvA==>

3 HISTORIE SPORTU NA BLÍZKÉM VÝCHODĚ

První zmínky o sportu na Blízkém východě pocházejí z doby 6000 let př.n.l. Jedná se o neolitické skalní umění, které bylo nalezeno v Jeskyni plavců ve Wadi Sura. Poblíž Gilf Kebir v Libyi byl nalezen důkaz o plavání a lukostřelbě, které byly praktikovány již 6000 let př.n.l.¹²

Podíváme-li se na další období v historii Blízké východu, najdeme další zmínky o sportu v tomto regionu. Příkladem mohou být prezentace zápasníků na kamenných deskách, které se datují do období sumerské civilizace.¹³ Zobrazení zápasníků můžeme vysledovat na území dnešního Iráku. Se zápasnictvím a jeho zobrazením se setkáváme v Eposu o Gilgamešovi, kdy se Gilgameš utkal v boxu s Enkiduem.¹⁴

Monumenty faraonů, které byly nalezeny v Beni Hasan (archeologické naleziště z období Střední říše) datující se k roku 2000 př.n.l., zobrazují větší množství sportů. Jedná se o zápas, vzpírání, skok do dálky, plavání, veslování, střelba, hod oštěpem, skok do výšky, rybolov a atletiku. Dále jsou vyobrazeny míčové sporty, které patřily k dobře rozvíjejícím se sportům ve starověkém Egyptě. Časnější ztvárnění postavy, které zobrazují zápasníky, byly nalezeny v hrobce Khnumhotepa (starověký egyptský královský úředník) a Niankhknuma (starověký egyptský královský úředník) v Sakkáře, datovány jsou k roku 2400 př.n.l.¹⁵

Mezi starověké perské sporty patří tradiční íránské bojové umění zurcháne.¹⁶ Ve starověké Persii vznikly sport pólo.¹⁷

¹² Győző Vörös, 2007, s. 39

¹³ Harriet Craford, 2004, 247.

¹⁴ Mýty a skutečnost (2006). *Epos o Gilgamešovi* [online]. Mýty a skutečnost [cit.2014-04-08] Dostupné z: <http://www.myty.cz/view.php?cisloclanku=2007040020>

¹⁵ Egyptian Monuments. *Beni Hasan* [online]. Mýty a skutečnost [cit.2014-04-08] Dostupné z: <http://egyptsites.wordpress.com/2009/02/14/beni-hasan/>

¹⁶ Payvand Iran News (2006). *Iranian Zurkhaneh Sports to be Studie dat British Academy*. [online]. Payvand Iran News [cit.2014-04-08] Dostupné z: <http://www.payvand.com/news/06/apr/1064.html>

¹⁷ Iranian Chamber Society. *Sport in Iran*. [online]. Iranian Chambers Society [cit.2014-04-08] Dostupné z: http://www.iranchamber.com/sport/chogan/chogan_history.php

3.1 Historie sportu žen

V minulosti se soutěže žen neseťkávaly s příznivou reakcí, byly odsuzovány. Obecně se ženy nesměly zúčastňovat velkých soutěží, příkladem mohou být olympijské hry v roce 1896. Dvacáté století však znamenalo jisté uvolnění a pokrok v účasti žen ve sportu, i když účast nebyla nijak závratná. Masové zapojení žen do sportu tihlo k takovým sportům jako je plavání, aerobik. Obecně se dá konstatovat, že nárůst účasti žen ve sportu souvisí s úsilím o větším právu žen obecně.¹⁸

3.4.1 Sport a muslimské ženy

Sport by měl být zdrojem nejen zábavy a rekreace, ale je také dobrý pro udržení zdravého životního stylu. Takto sport popisuje islám. Sám Prorok Mohammed doporučuje sporty jako je plavání, jízda na koni, běh nebo třeba lukostřelba. Obecná ustanovení v islámu neříká, že by se ženy neměly zúčastnit sportu. Nicméně je potřeba se podívat, v jaké konkrétní muslimské společnosti se žena momentálně nachází, kde je účast při sportu nepovolena. Z toho vyplývá, že postavení žen vůči sportu se odvíjí od toho, o jakou zemi se jedná, o společenskou třídu kulturu a další. Pro některé ženy muslimky není problém provozovat sport, neseťkávají se s překážkami. Příkladem může být turecký národní volejbalový tým nebo i turecké volejbalové týmy obecně, které jsou úspěšné nejen v utkáních v rámci domácí ligy, ale i na mezinárodní scéně. Pro ostatní muslimky však může vzniknout problém v případě, že chtějí provozovat určitý typ sportu. Tyto překážky představují oblečení¹⁹. V dnešním vrcholovém sportu, od individuálních sportů po týmové, hraje významnou roli oblečení. V podstatě na každých vrcholových akcích světa (olympijské hry, mistrovství světa, světové ligy atd.) padají světové či místní (například rekordy daného stadionu, okruhu atd.) rekordy. Neustále se hranice a výkonnost sportovců posouvá dále. A vývoj oblečení jde ruku v ruce s tím. V případě muslimek, které v rámci své víry musí mít zahalené tělo, bohužel ztrácí na

¹⁸ <http://www.wisemuslimwomen.org/currentissues/sports/> 23.4.

¹⁹ <http://www.wisemuslimwomen.org/currentissues/sports/> 23.4.

výkonnosti podle mého názoru. Vezmeme-li například atletiku-běh, oblečení je v tomto případě „na obtíž“ z toho důvodu, že při běhu vzniká větší odpor, to může znamenat zpomalení při běhu, takže tím vzniká nevýhoda běžce oproti ostatním, kteří jsou oblečeni do klasického atletického oblečení (buď elastická kombinéza, nebo dvoudílný dres; trenky a dres), které je přiléhavé na tělo. Tím vzniká co nejmenší odpor vzduchu, který by snižoval rychlost běžce. Více oblečení znemožňuje lepší výkony například ve skoku do výšky či ve skoku o tyči, kde kolikrát rozhodují milimetry k překonání překážky. Z těchto uvedených důvodů považuji zatím za nemožné, aby muslimky, které musí být zahalené, mohly ve světové konkurenci uspět a dosáhnout na nejvyšší umístění.

Existují však sporty, které jsou pro muslimské ženy přijatelné i v rámci jejich víry. Jedná se například o sporty jako je lyžování nebo bojové umění. Při těchto sportech nemusí muslimky řešit svůj oděv, neboť většinou jsou celé zahalené. Příkladem může být íránská lyžařka Marjan Klahor, která se zúčastnila zimních olympijských her 2010 ve Vancouveru.²⁰

Existují také rozdílné přístupy některých mezinárodních sportovních orgánů. Mezinárodní fotbalová asociace, známá pod zkratkou FIFA, vydala prohlášení, že hráčova výstroj nesmí mít politické nebo náboženské znaky.²¹ V důsledku toho byl z olympijských her pro mládež vyloučen dívčí fotbalový tým z Íránu.²² Naopak mezinárodní asociace boxu (IBA) povoluje ženám nosit oděv, který souhlasí s jejich vírou.²³

Mezi další problémy, se kterými se muslimky mohou setkat v rámci své víry, patří sportování během období ramadánu.²⁴ Jedná-li se o sport na vrcholové úrovni, bývá náročná příprava tréninku před soutěží či zápasem. Obecně tréninky jednotlivců a týmů jsou většinou dosti náročné. V případě že dodržíte ramadán, je prakticky nemožné zvládnout náročnou fyzickou

²⁰ <http://www.wisemuslimwomen.org/currentissues/sports/> 23.4.

²¹ Eurosport (2011). *World Football - Iran and FIFA clash over hijab kit*. [online]. Eurosport [cit.2014-04-23]

Dostupné z: <https://uk.eurosport.yahoo.com/07062011/58/world-football-iran-fifa-clash-hijab-kit.html>

²² Hindustan Times (2010). *Iran girls barred from Singapore Youth Olympics for wearing hijab* [online]. Hindustan Times [cit.2014-04-23] Dostupné z: <http://www.highbeam.com/doc/1P3-2003290201.html>

²³ <http://www.wisemuslimwomen.org/currentissues/sports/> 23.4

²⁴ <http://www.wisemuslimwomen.org/currentissues/sports/> 23.4.

přípravu a dodržovat ramadán. Pokud však vynecháte tréninky a přípravu jako takovou, ať už trénujete na blížící se soutěž, utkání, nebo se soustředíte na vrcholovou akci v sezoně, může být velmi těžké dostat se zpět do tréninkového tempa, jako před výpadkem.

V některých muslimských zemích není možno se intenzivně věnovat sportu vzhledem k povinnostem žen i dětí v důsledku kulturních a náboženských důvodů.²⁵

²⁵ <http://www.wisemuslimwomen.org/currentissues/sports/> 23.4.

4 TURECKO

4.1. Historie sportu v Turecku

4.1.1 Sport v době předislámské

V tomto období důkazy naznačují, že sport byl velmi oblíben a byl také velmi rozmanitý. Rčení „silnější přežije“ odkazuje tedy i na způsob života tehdejší doby, zároveň i na formu praktikovaných sportů. Mezi oblíbené sporty patřily bojové formy her a pohybové aktivity obecně, které provozovali jak muži, tak ženy. Jako příklad můžeme uvést lukostřelbu, jezdeckví, zápas a cirit, také jereed (tradiční turecký jezdecký sport, kdy proti sobě soupeří dva týmy a cílem je trefit soupeře do těla pomocí dřevěného oštěpu).²⁶

Sportovní kultura v Turecku během předislámského období zahrnovala především tři hlavní sporty pro soutěže: lukostřelba, jereed, wrestling (bojový sport nebo také jinak řečeno zápas). Lukostřelba pak patřila k nejčastěji provozovaným sportům. Věnovala se jí jak bohatší vrstva, tak chudší vrstva obyvatel. Pro nejlepší střelce byla připravena odměna a pocta. Zároveň byl tento sport brán i jako zábava.²⁷

4.1.1.1 Ženy v předislámské době

Ženy se v této době mohly zapojovat do sportů, těšily se rozsáhlé svobody, co se týká sportu. Společně s muži soutěžili v lukostřelbě. Bok po boku s muži lovili a bojovali. Také se zúčastňovaly soutěží v lukostřelbě. Zmínky o ženách, které sportují a používají luk, je v eposu Dede Korkut, v níž se líčí, jak Lady Burla, co by khakan manželka, pomohla zachránit svého syna od nepřítele

²⁶ The Sport Journal (2008). *Sport in Turkey in the Pre- Islamic Period* [online]. The Sport Journal [cit.2014-04-08]

Dostupné z: <http://thesportjournal.org/article/category/sports-history/>

²⁷ The Sport Journal (2008). *Sport in Turkey in the Pre- Islamic Period* [online]. The Sport Journal [cit.2014-04-08] Dostupné z: <http://thesportjournal.org/article/category/sports-history/>

pomocí šipky a meče a sama tak zahrála blížící se hrozbu.²⁸ Sportovci se těšili velké úctě, ženy i muži byli zobrazováni pomocí figurek a figurovali tak v mnoha aspektech života. Sport cirit byl velmi oblíben mezi kočovnými Turky. Tento sport byl vlastně úzce spjat s lovem, tedy obživou pro lidi. Cirit oštěp byl vyroben ze dřeva nebo kovu a byl navržen tak, aby s ním mohli lidé ulovit zvěř. V dobách válek tento oštěp používali i na boj „muž proti muži“. Tento sport vyžadoval velmi tvrdou přípravu, pokud v něm chtěl být člověk zdatný, musel cvičit především ruku, aby byl schopný vyhrávat.²⁹ Podíváme-li se na samotnou hru, cirit patřil k nejnebezpečnějším sportům.³⁰

Toto období patří však k málo dokumentovaným.

4.1.2. Sport v islámském období

Sport tehdejší doby byl výrazně ovlivněn kulturními zvyky a morálními kodexy islámu praktikující na Blízkém východě. Sport byl v této době povolen jen mužům, sport se stal výsadou bohatých a politicky silných jedinců. Mezi nejoblíbenější sporty stále patřila lukostřelba, jízda na koni, zápas a cirit. Z širšího hlediska, v 19. Století měli podíl na vytváření sportu evropští diplomaté. Pokrok sportu v Turecku byl však problematický, byl ovlivněn národními, politickými i ekonomicko-sociálními problémy. Nicméně tyto problémy se netýkaly jen Turecka jako takového, jedná se i o další státy této oblasti.³¹

Obecně hry a různé druhy sportů byly velmi významné v životě tureckého obyvatelstva. Příklad můžeme uvést- turečtí chlapci v dřívějších dobách nedostali „veřejné“ jméno, pokud se nevyznamovali v atletice. V dobách před

²⁸ The Sport Journal (2008). *Sport in Turkey in the Pre- Islamic Period* [online]. The Sport Journal [cit.2014-04-08] Dostupné z: <http://thesportjournal.org/article/category/sports-history/>

²⁹ The Sport Journal (2008). *Sport in Turkey in the Pre- Islamic Period* [online]. The Sport Journal [cit.2014-04-08] Dostupné z: <http://thesportjournal.org/article/category/sports-history/>

³⁰ The Sport Journal (2008). *Sport in Turkey in the Pre- Islamic Period* [online]. The Sport Journal [cit.2014-04-08] Dostupné z: <http://thesportjournal.org/article/category/sports-history/>

³¹ The Sport Journal (2008). *Sport in Turkey in the Pre- Islamic Period* [online]. The Sport Journal [cit.2014-04-08] Dostupné z: <http://thesportjournal.org/article/category/sports-history/>

islámem byly sportovní aktivity považovány za určitý výraz tureckého náboženství, umění nebo lásky.³²

Informace o sportujících lidech v Turecku dokládá řada literárních děl. Příkladem může být kniha Dede Korkut, kde je zmiňován příběh, který popisuje příběh turecké dívky, která slouží jako hospodyně princezny Chichek. Proto, aby princ, jemuž se zmíněná princezna líbí, se musí utkat s onou hospodyňkou, aby si tak vydobyl příležitost setkat se s princeznou³³, kterou zmiňuje ve svém díle pan Lewis, kde ho hospodyňka vybízí k poměření sil. Mají se spolu utkat ve střelbě z luku, jízdě na koni a v zápase. Princ nakonec hospodyně poráží.³⁴

Sportu v Turecku nebyla v dřívějších dobách nijak zvláště věnována pozornost. V minulých dobách se také sportovci, kteří se již zúčastňovali utkání a soutěží na mezinárodní úrovni, nemohli rovnat svým soupeřům z ostatních, vyspělejších zemí. Příkladem je autor článku Sport in Turkey in the Pre-Islamic Period pan Ergun Yurdadon, který popisuje osobní setkání se sportovci na vrcholové úrovni. On sám byl reprezentační atlet národního tureckého týmu a sám osobně zažil realitu v technologickém handicapu Turecka. Na mezinárodních soutěžích, kterých se zúčastnil v letech 1975 a 1982, se setkal se soupeři ze Západu, kteří měli po technické stránce špičkové běžecké boty. On si nemohl dovolit ani boty s hroty (tretry, jsou to speciálně uzpůsobené boty pro běh).³⁵

³² The Sport Journal (2008). *Sport in Turkey in the Pre- Islamic Period* [online]. The Sport Journal [cit.2014-04-08] Dostupné z: <http://thesportjournal.org/article/category/sports-history/>

³³ The Sport Journal (2008). *Sport in Turkey in the Pre- Islamic Period* [online]. The Sport Journal [cit.2014-04-08] Dostupné z: <http://thesportjournal.org/article/category/sports-history/>

³⁴ The Sport Journal (2008). *Sport in Turkey in the Pre- Islamic Period* [online]. The Sport Journal [cit.2014-04-08] Dostupné z: <http://thesportjournal.org/article/category/sports-history/>

³⁵ The Sport Journal (2008). *Sport in Turkey in the Pre- Islamic Period* [online]. The Sport Journal [cit.2014-04-08] Dostupné z: <http://thesportjournal.org/article/category/sports-history/>

4.2 Turecké sporty

Mezi nejoblíbenější sporty v Turecku patří fotbal, basketbal, wrestling a volejbal.

4.2.1 Wrestling

Wrestling je jeden z nejoblíbenějších sportů v Turecku. Jak již bylo zmíněno, jeho popularita je známá již z dřívějších dob. Na letních olympijských hrách získali turečtí sportovci velké množství zlatých medailí.

V tradičním tureckém wrestlingu se utkají dva muži i chlapci. Jejich tělo je pokryté olejem, mají na sobě speciální kalhoty a vršek těla je bez ošacení. Od roku 1640 se nejlepší zápasníci utkají na národním šampionátu ve wrestlingu. Zápasy probíhají na louce v blízkosti města Edirne. Turnaj se nazývá Kirkpınar podle jednoho z nejznámějších zápasníků 17. století. Moderní stadion se nachází v místě bývalého sultánova paláce a vítězovi se dostane pocty od prezidenta Turecka, který korunuje šampiona.³⁶

4.2.2 Fotbal

V dnešní době je obecně tento sport velmi oblíbený. Ne jinak je tomu i v Turecku. A Turecko má velmi zvučná fotbalová jména.

Zaměříme se nejdříve na historii tohoto sportu v Turecku. Bavíme-li se o moderním fotbale tak, jak jej známe dnes, kořeny nalezneme v tehdejší Osmanské říši. Ve městě Selanik (nyní Soluň) se odehrál historicky první zápas. První klub byl založen v Izmiru, nesl název Fotbalový klub Smyrna. Další fotbalový klub byl založen v Istanbulu. Tyto dva kluby mezi sebou odehrály řadu utkání. V této době bylo hraní fotbalu ilegální, někteří hráči byli dokonce zatýkáni. Nicméně tento sport se těšil značné oblíbenosti, postupně

³⁶ Turkish Wrestling. *Turkish Wrestling Video Series* [online]. Turkish Wrestling [cit.2014-04–19]
Dostupné z: <http://www.turkishwrestling.com/>

byly zakládány další kluby jako Cadi Keuy FRC, Moda FC atd. První ligové zápasy v Turecku se konaly v roce 1904. Liga byla známá pod jménem Konstantinopolská fotbalová liga a účastnily se jí výše zmíněné kluby, které byly tvořeny řeckými, arménskými a anglickými menšinami žijícími v Turecku. Tato soutěž byla mezi lidmi známá jako Nedělní liga, zápasy se hrály v neděli. Později se k těmto týmům přidaly kluby Galatysaray SK, Fenerbahçe SK a Beşiktaş JK, což jsou nejznámější a velmi zvučná jména nejen na Blízkém východě, ale i v celosvětovém fotbalu.³⁷

Vzhledem k událostem před první světovou válkou, tedy Balkánské války, fotbal v té době dostal útlumu. Nicméně druhá liga odstartovala v roce 1912 v Istanbulu. Utkání se tentokrát odehrávala v pátek, tedy liga byla označována jako „Páteční liga“. Týmy, které sehrávaly mezi sebou utkání, byly: Darülfünun SK, İstanbul, Jimnastik K, Anadolu SK, Sanayii FK, Şehremini SK a Fenerbahçe SK (II).³⁸

Třetí liga probíhala v letech 1919 až 1920. V tomto období klub Beşiktaş JK nesehrál utkání s ostatními kluby, jelikož mu bylo odepřeno startovat v tomto ročníku. Tato liga nesla název " İstanbul Türk Idman Birliđi. "³⁹

Fotbalová federace Turecka byla založena v roce 1923, který nesla název "Futbol Hey'et-i Müttehidesi". Od této doby byly turecké ligové zápasy vedeny oficiálně. Postupem času se z regionálních lig vytvořila liga nazývaná se Milli Lig, což byla celonárodní liga.⁴⁰

O vítězný pohár se střídala již zmíněná zvučná jména tureckých fotbalových klubů- tedy Galatasaray SK, Beşiktaş JK a Fenerbahçe SK.⁴¹

³⁷ Turkish Soccer. *Before the Turkish Leagues* [online]. Turkish Soccer [cit.2014-04–19] Dostupné z: <http://www.angelfire.com/nj/sivritepe/5758/tl.html>

³⁸ Turkish Soccer. *Before the Turkish Leagues* [online]. Turkish Soccer [cit.2014-04–19] Dostupné z: <http://www.angelfire.com/nj/sivritepe/5758/tl.html>

³⁹ Turkish Soccer. *Before the Turkish Leagues* [online]. Turkish Soccer [cit.2014-04–19] Dostupné z: <http://www.angelfire.com/nj/sivritepe/5758/tl.html>

⁴⁰ Turkish Soccer. *Before the Turkish Leagues* [online]. Turkish Soccer [cit.2014-04–19] Dostupné z: <http://www.angelfire.com/nj/sivritepe/5758/tl.html>

⁴¹ Turkey-List of Champions, T.Kárpáty (2013). Turkey- List of Champions [online]. Turkey- List of Champions [cit.2014-04–19] Dostupné z: <http://www.rsssf.com/tablest/turkchamp.html>

Poslední proměnou prošla turecká fotbalová scéna v roce 2001, kdy byla založena nová druhá liga a změnou prošly i nižší třídy, zároveň došlo k přejmenování nejvyšší soutěže na Süper Lig.⁴²

Fenerbahçe SK

Klub byl založen v roce 1907. Patří ke třem již zmíněným známým klubům turecké fotbalové scény.

Galatasaray SK

Tento klub sídlí také v Istanbulu. Založen byl v roce 1905. Tento klub patří k nejúspěšnějším sportovním klubům Turecka. Podařilo se mu zvítězit v prestižní soutěži- zvítězil v Poháru UEFA (Unie evropských fotbalových asociací, sdružuje pod sebe většinu národních fotbalových asociací v Evropě), kde porazil známý tým Anglie FC Arsenal (jeden z nejznámějších anglických fotbalových klubů na světě, který posbíral již řadu fotbalových ocenění). Zároveň tento tým zvítězil v evropském Superpoháru UEFA (vítězové Ligy mistrů a Evropské ligy UEFA z předešlé sezony se proti sobě utkají v jednozápasovém utkání před nadcházející sezonou), kdy se mu podařilo porazit jeden z nejlepších týmů světa Real Madrid (jeden z nejlepších fotbalových týmů ve Španělsku).⁴³

Beşiktaş

Tento významný fotbalový turecký klub byl založen v roce 1903. Fotbal byl zpočátku v pozadí ostatních sportů, od roku 1910 začal ze strany mladých sportovců vzrůstat zájem o fotbal. V roce 1911 Ahmet Şerafettin Bey, předseda a zakladatel fotbalového klubu Valideçeşme, se připojil se svými hráči k Beşiktaş, poté připojil ještě jeden fotbalový klub Basiret Club. V rámci klubu Beşiktaş fotbal od tohoto momentu začíná skutečně fungovat.⁴⁴

⁴² Turkey-List of Champions, T.Kárpáty (2013). Turkey- List of Champions [online]. Turkey- List of Champions [cit.2014-04–19] Dostupné z: <http://www.rsssf.com/tablest/turkchamp.html>

⁴³ UEFA (2014). *Galatasaray AŞ*. [online]. UEFA. [cit.2014-04–20] Dostupné z: <http://www.uefa.com/teamsandplayers/teams/club=50067/profile/index.html>

⁴⁴ BEŞİKTAŞ J.K. *BEŞİKTAŞ and FOOTBALL*[online]. BEŞİKTAŞ J.K. [cit.2014-04–08] Dostupné z: <http://www.bjk.com.tr/en/cms/tarihce/>

Beşiktaş patří k nejúspěšnějším mužským fotbalovým týmům Turecka. Vyhrál nespočet domácích titulů a turnajů, na mezinárodní fotbalové scéně se dokázal probjovat do čtvrtfinále pohárů UEFA.⁴⁵

Mužský fotbalový národní tým Turecka

Historie tureckého národního týmu se začala psát v roce 1923, kdy se hráli první mezinárodní utkání a to s Rumunskem. Na olympiádě v roce 1924 se Turecko také představilo, nicméně tým prohrál s naším výběrem z Československa. Mezi nejvýznamnější události tureckého výběru patří Euro 2008, kdy turečtí sportovci získali bronzové medaile⁴⁶; dále pak třetí místo v FIFA Konfederačním poháru (mezinárodní fotbalová soutěž pořádaná FIFA) v roce 2003⁴⁷ a také třetí místo z roku 2002 FIFA World Cup (mistrovství světa ve fotbale)⁴⁸. Mužský národní tým byl také účastníkem mistrovství světa ve fotbale, ale bez umístění na medailových příčkách.

4.2.2.1 Ženský fotbal v Turecku

Počátek tureckého ženského fotbalu se datuje na rok 1971. V tomto roce se vytvořil tým žen a jmenoval se Istanbul Kiz Futbol Takımı. Tým tvořilo 13 mladých žen, které tým založil z vlastní iniciativy. Na základě jejich průbojnosti vznikl v roce 1973 vůbec první ženský fotbalový klub, který nesl název Dostluk Spor v okrese Kadıköy v Istanbulu. V počátcích tedy chyběly fotbalové ženské kluby, takže Dostluk Spor se hrával zápasy s fotbalovými dorostenci, či fotbalovými veterány. Nicméně po vzoru Dostluk Spor se utvářely další ženské týmy, jako Derya Spor, Atilim Spor v Istanbulu, dále pak v Izmiru Filizspor a nakonec Nazende Spor v Ankaře.⁴⁹ V roce 1982 pak byla oficiálně založena

⁴⁵ BEŞİKTAŞ J.K. *Honours* [online]. BEŞİKTAŞ J.K. [cit.2014-04-08] Dostupné z: <http://www.bjk.com.tr/en/cms/tarihce/2/81/29.4>.

⁴⁶ UEFA.com (2008). *UEFA EURO 2008 Matches* [online]. UEFA.com [cit.2014-04-21] Dostupné z: <http://www.uefa.com/uefaeuro/season=2008/matches/all/>

⁴⁷ FIFA.com. *France 2003* [online]. FIFA.com [cit.2014-04-21]. Dostupné z: <http://www.fifa.com/tournaments/archive/confederationscup/index.html>

⁴⁸ FIFA.com. *Korea Japan 2002 Winners* [online]. FIFA.com [cit.2014-04-21] Dostupné z: <http://www.fifa.com/tournaments/archive/worldcup/koreajapan2002/index.html>

⁴⁹ Hürriyet SPOR, K.Durkal (2012). *Türkiye'nin ilk kadın futbol takımı* [online]. Hürriyet SPOR [cit.2014-04-21]. Dostupné z: <http://www.hurriyet.com.tr/spor/futbol/20085285.asp> 22.4.

ženská fotbalová liga s šestnácti týmy, které mezi sebou sehrávaly zápasy.⁵⁰ Ženská fotbalová liga však byla po deseti letech rozpuštěna. Důvodem byla účast pouze 10 aktivních týmů, špatně nastavený systém a neodborná příprava a zanedbaná příprava mladých hráčů. V dnešní době je základem široká přípravka mladých hráčů, již od mladého věku dítěte. V případě že chce tým prosperovat a udržet se na špici, je potřeba vychovávat dostatečné množství mladých sportovců, aby si klub zajistil v budoucnu nové posily do týmu, případně mohl své úspěšné odchovance prodat do jiných klubů. Zároveň s tím národní ženský fotbalový tým nesehrával ať už přátelská, či mezinárodní utkání. Tyto faktory ovlivnily to, že turecký ženský fotbal upadal a dostal se ze sportovní scény.⁵¹

Rok 2006 znamenal jakousi obrodu v ženském fotbale v Turecku. Došlo ke spolupráci fotbalového svazu a ministerstva školství. Dívčí fotbalové týmy byly zakládány již na základních a středních školách.⁵²

První liga fotbalu žen v Turecku (turecky Kandilar 1.Futbol Ligi)

Tato liga je nejvyšší soutěží ženského fotbalu v Turecku. V této nejvyšší soutěži hraje 8 týmů, které mezi sebou sehrají vždy dvoukolové zápasy, ze kterých pak nakonec zůstane vítězný tým, který se tímto kvalifikuje do dalších fází UEFA ženské Ligy mistrů. Pro zkvalitnění ligy na sezonu 2010-2011 hrálo ligu 12 týmů. Systém postupujících a spadajících týmů je podobný, jako u nás, tedy poslední dva týmy padají do nižší soutěže (nicméně v turecké lize zatím nižší ligu nejsou) a jak bylo již zmíněno, vítěz soutěže postupuje do dalších částí ženské verze UEFA. Avšak liga žen nemá velkou pozornost fanoušků, na většinu zápasů se chodí dívat příbuzní hráček. V sezoně 2010-11 získala první liga mediálního sponzora v podobě Fashion One TV.⁵³

⁵⁰ Hürriyet SPOR, K.Durkal (2012). *Türkiye'nin ilk kadın futbol takımı* [online]. Hürriyet SPOR [cit.2014-04-21]. Dostupné z: <http://www.hurriyet.com.tr/spor/futbol/20085285.asp> 22.4.

⁵¹ Womensoccer, M.Juchem (2007). *Türkei will sich in Frauenfußball etablieren* [online]. Womensoccer [cit.2014-04-21]. Dostupné z: <http://www.womensoccer.de/2007/11/20/tuerkei-will-sich-im-frauenfussball-etablieren/>

⁵² Womensoccer, M.Juchem (2007). *Türkei will sich in Frauenfußball etablieren* [online]. Womensoccer [cit.2014-04-21]. Dostupné z: <http://www.womensoccer.de/2007/11/20/tuerkei-will-sich-im-frauenfussball-etablieren/>

⁵³ Türkiye Futbol Federasyonu. *Puan Cetveli ve Fikstür* [online]. Türkiye Futbol Federasyonu [cit.2014-04-21]. Dostupné z: <http://www.tff.org/default.aspx?pageID=1001>

Týmy, které hrají v sezoně 2013/2014 první ligu jsou (turecky Kadınlar 1. Futbol Ligi): Adana İdmanyurdu ve městě Adana; Ataşehir Belediyespor ve městě Istanbul; Derince Belediyespor ve městě Derince; İzmit Çenesuyu Plajyoluspor ve městě İzmit; Kdz. Ereğlispor ve městě Karadeniz Ereğli; Marmara Üniversitespor ve městě Istanbul; Konak Belediyespor ve městě İzmir; Trabzon İdmanocağı ve městě Trabzon.⁵⁴

V Turecku existují také nižší soutěže žen ve fotbale.

Druhá liga (turecký název pro tuto soutěž je Kadınlar 2. Ligi)

Je na úrovni regionální. Týmy jsou rozděleny do 8 divizí po osmi až devíti týmech. Pro sezonu 2013-14 je přihlášeno 69 týmů. Týmy druhé ligy jsou zařazeny proto, aby čtenář mohl vidět, kolik týmů v Turecku druhou ligu hraje. Plyne z toho fakt, že fotbal v Turecku hraje velké množství žen. Těmito týmy jsou v divize 1 Atlantikspor, Ankara; Çamlıcaspor, Istanbul; Eskişehirspor, Eskişehir; Fatih Vatan Spor, Istanbul; Kastamonuspor, Kastamonu ;Merkezefendispor, Istanbul; Ovacıkspor, Karabük; Zonguldak Gençlik Merkezspor, Zonguldak;

Divize 2 Fomgetspor, Ankara; 1207 Alyaspor, Antalya; ; Güneşspor, Kayseri; Konya İdmanyurduspor, Konya; Mersin Davultepespor, Mersin; Mersin Gençlerbirliği, Mersin; Tece Belediyespor, Mersin; Yıldırım Beyazıt Şafakspor, Kayseri;

Divize 3 Amasya Eğitimspor, Amasya; Belediye, Rize; Erbaa Gençlikspor, Tokat; Geçit Belediyespor, Erzincan; Gülizar Hasan Yılmaz Lisespor, Samsun; İlkadım Belediyespor, Samsun; Kavak Meydanspor, Trabzon; Soyaspor Gençlik, Ordu; Toki İlköğretim Okuluspor, Tokat;

Divize 4 Beden Eğitimspor, İzmir; 7 Eylül Gençlikspor, Aydın; Denizli Hanbatspor, Denizli; Elitspor, İzmir; Gemlik Zeytinspor, Bursa; Kızılcaköyspor, Aydın; Küplüpınar Yeşildağspor, Bursa; Nazilli Belediyespor, Aydın; Vatan Halkoyunları Spor, Bursa;

⁵⁴ Türkiye Futbol Federasyonu. *Kadınlar 1. Ligi Kademe Grubu Maçları*. [online]. Türkiye Futbol Federasyonu [cit.2014-04-21]. Dostupné z: <http://www.tff.org/default.aspx?pageID=1000>

Divize 5 Adana Akdeniz Demirspor, Adana; Adanagücü, Adana; Gaziantep Karatşspor, Gaziantep; Hatay Dumlupınarspor, Hatay; Hatay Sümerspor, Hatay; Kayseri Gençler Birliği, Kayseri; Mersin Camspor, Mersin; Tarsus Gençlerbirliği, Mersin; Yahya Mazlum Halk Eğitimsor, Osmaniye;

Divize 6 Akdeniz Nurçelikspor, Istanbul; Bakırköy Zaraspor, Istanbul; CFS Bağcılarspor, Istanbul; Karşıyaka Kolejispor, Kocaeli; Kireçburnu, Istanbul; Sakaryaspor, Sakarya; Yalova Gençlikspor, Yalova; Yenidünyaspor, Istanbul

Divize 7 Bayazitspor, Ağrı; Belediye Vanspor, Van; Erzurum Albayraklarspor, Erzurum; Hakkari, Hakkari; Muş Kartalspor, Muş; Muş Yağmurspor; Nusaybinspor, Mardin; Siirt Hasbeyspor, Siirt; Taşlıçay Kamuspor, Ağrı

Divize 8 Diyarbakır Büyükşehir Belediyespor, Diyarbakır; Elazığ Bordo Atletikspor, Elazığ; Elazığ Hedefspor, Elazığ; Gaziantepspor, Gaziantep; Gaziantep Fıstıkspor, Gaziantep; Kızıltepespor, Mardin; Malatyaspor, Malatya; Maraşgücüsor, Maraş; Şanlıurfa Gençlikspor, Şanlıurfa.⁵⁵

Výše vyjmenované týmy mezi sebou sehrávají zápasy. A jak již bylo řečeno, první dva týmy z celé soutěže postupují do nejvyšší ženské fotbalové ligy Turecka. Poslední týmy druhé ligy však nikam nespádávají, protože nižší ženská fotbalová soutěž v Turecku není.

Turecký ženský fotbal na mezinárodní úrovni

Turecká fotbalová federace (TFF) má na starost sestavování jednotlivých týmů ženského fotbalu na mezinárodní úrovni. Jedná se celkem o 4 týmy, které reprezentují Turecko ve světě a to- národní tým žen, národní tým žen U-19, dívčí národní tým U-17 a dívčí národní tým U-15.⁵⁶

Turecký národní tým žen vznikl v roce 1995. Prozatím se reprezentačnímu družstvu nepodařilo dosáhnout výraznějšího úspěchu na mezinárodním poli. Od svého založení se zatím tým neprobojoval do dalších fází soutěží na mezinárodní úrovni. Jedná se o soutěže FIFA Women's World Cup

⁵⁵ Türkiye Futbol Federasyonu. *Puan Cetveli ve Fikstür* [online]. Türkiye Futbol Federasyonu [cit.2014-04-21]. Dostupné z: <http://www.tff.org/default.aspx?pageID=1001>

⁵⁶ Türkiye Futbol Federasyonu. *Kadın Futbolu* [online]. Türkiye Futbol Federasyonu [cit.2014-04-21]. Dostupné z: <http://www.tff.org/default.aspx?pageID=731>

(mezinárodní fotbalová ženská soutěž) a UEFA Women's Championship (ženské mistrovství světa ve fotbale). Je to hlavní soutěž ženských národních týmů. Kvalifikací na mistrovství světa a mistrovství Evropy do dalších fází dosud výběr Turecka neprošel.⁵⁷

Výše jmenované reprezentační týmy mají funkci především „vzdělávací“-přípravnou. Jak již bylo řečeno, ženský fotbal v Turecku neměl dobré základy, pozornost se nesměřovala k výchově dívek, které s fotbalem začínaly. Proto tyto týmy získávají především zkušenosti na mezinárodní scéně, aby je později mohly využít v seniorských mezinárodních soutěžích. Reprezentační tým U-15, který byl založen v roce 2009, se zúčastňuje především olympijských her pro mládež. Například v roce 2009 sehrál tým na mládežnických olympijských hrách utkání s Moldavskem, které výběr Turecka porazil 5:0. Nebo tým z Gruzie porazila děvčata vysoko 16:0.⁵⁸

Stejně tak výběr U-17 má za úkol sbírat cenné zkušenosti, které pak dívky mohou využít při seniorských mezinárodních soutěžích. Tento tým byl založen v roce 2006.⁵⁹

4.2.3 Basketbal

Další oblíbeným sportem v Turecku je basketbal. Nejprve se podíváme, kde má basketbal kořeny.

Předchůdcem toho sportu byli Olmékové (starověká civilizace pocházející z Mexika) z Mexika, kteří hráli hru zvanou pok-ta-pok (cílem této hry bylo soupeřovi vstřelit koš, pomocí těla odráželi předmět, který byl podobný dnešnímu míči). V novodobější historii se basketbal objevuje v Americe. Tento

⁵⁷ Türkiye Futbol Federasyonu. *Milli Takım Maçları* [online]. Türkiye Futbol Federasyonu [cit.2014-04-21]. Dostupné z: <http://www.tff.org/default.aspx?pageID=441>

⁵⁸ Türkiye Futbol Federasyonu. *Milli Takım Maçları* [online]. Türkiye Futbol Federasyonu [cit.2014-04-21]. Dostupné z: <http://www.tff.org/default.aspx?pageID=938>

⁵⁹ Türkiye Futbol Federasyonu. *Milli Takım Maçları* [online]. Türkiye Futbol Federasyonu [cit.2014-04-21]. Dostupné z: <http://www.tff.org/default.aspx?pageID=443>

sport založil profesor J. Naismith ve státě Massaschutsetts. Také on položil základy tomuto sportu.⁶⁰

První zápas v basketbalu v Turecku byl sehrán v roce 1904 a to v Istanbulu. Zde se opět vracíme ke známému jménu jako u fotbalových týmu, a to nejprve Galatasaray.

Dříve proti sobě hrála družstva jednotlivých regionů od roku 1946. Později se vítězové z daného regionu utkaly s dalšími vítěznými družstvy z dalších regionů. Liga samotná byla založena tureckou basketbalovou federací v roce 1966.⁶¹

V turecké basketbalové mužské lize sehrává mezi sebou 16 týmů zápasy. Systém hraní je podobný naší lize, tedy týmy mezi sebou hrají dvakrát.⁶²

Podíváme-li se na úspěchy basketbalového reprezentačního týmu mužů, v roce 2001 skončilo Turecko na druhém místě na evropském mistrovství. Jako největší úspěch reprezentace je druhé místo ze světového šampionátu 2010.⁶³

Fenerbahçe- mužský basketbalový tým

Je také známý jako Fenerbahçe Ülker. Fenerbahçe získával národní tituly ještě předtím, než byla založena turecká liga, výše zmíněno. Poté si tento klub na další titul musel počkat až do devadesátých let minulého století.⁶⁴

⁶⁰ eBASKET.cz. *Historie a pravidla basketbalu* [online]. eBASKET.cz [cit.2014-04-21]. Dostupné z: <http://www.e-basket.cz/text/zakladni-pojmy-v-basketbalu/historie-a-pravidla-basketbalu/> 21.4.

⁶¹ Türkiye Basketbol Federasyonu. *Lig Faaliyetleri*. [online]. Türkiye Basketbol Federasyonu [cit.2014-04-23]
Dostupné z: <http://www.tbf.org.tr/tbf/tarihce/lig-faaliyetleri>

⁶² Türkiye Basketbol Federasyonu. *Takımlar*. [online]. Türkiye Basketbol Federasyonu [cit.2014-04-23]

Dostupné z: <http://www.tbf.org.tr/ligler/beko-basketbol-ligi/takimlar> 22.4.

⁶³ http://en.wikipedia.org/wiki/2010_FIBA_World_Championship 22.4.

⁶⁴ Euroleague Basketball. net. *Fenerbahçe Ülker*. [online]. Euroleague Basketball.net [cit.2014-04-23]
Dostupné z: <http://www.euroleague.net/competition/teams/showteam?clubcode=ULK&seasoncode=e2010>

4.2.3.1 Ženský turecký basketbal

Ženský profesionální basketbal v Turecku nemá tak dlouhou tradici v zemi. Turecká basketbalová liga žen (turecky Türkiye 1 Kadınlar Basketbol Ligi) je nejvyšší ženská profesionální basketbalová liga v Turecku. V nejvyšší basketbalové lize hraje mezi sebou 12 týmů, které sehrají jeden zápas na domácí půdě, poté na soupeřově půdě. Systém hraní je stejný jako třeba v naší nejvyšší basketbalové lize. Prvních osm týmů hraje play-off, ze kterých vzejdou dva finalisti, kteří pak mezi sebou hrají o celkové vítězství. Poslední dva týmy ze soutěže padají do nižší ligy.⁶⁵

Největší počet získaných titulů nasbíraly dva týmy- Galatasaray a Fenerbahçe.⁶⁶

Zde jsou týmy, které hrají nejvyšší basketbalovou ligu žen v Turecku a jsou k nim přiřazena i města, ve kterých týmy mají své sídlo: Galatasaray Odeabank Istanbul; Fenerbahçe Istanbul; Kayseri SK Kayseri; Istanbul Üniversitesi İstaanbul; ADANA BOTAŞ Adana; Mersin BŞB Mersin; Beşiktaş Istanbul; Orduspor Ordu; Homend Antakya BLD Hatay; Canik Belediye Canik; Tarsus Belediye Tarsus; Konak Belediye Izmir; Ceyhan Belediye Ceyhan.⁶⁷

Basketbalistky Galatasaray v ženském Eurocupu, což je jedna z prestižních soutěží v Evropě, zvítězily v roce 2009.⁶⁸ V letošním roce Galatasaray vyhrál Euroleague, která je nejvyšší basketbalovou ligou v Evropě a je známá po celém světě, když porazil svého tureckého soupeře Fenerbahçe.⁶⁹

⁶⁵ Türkiye Basketbol Federasyonu. . *Maçlar* [online]. Türkiye Basketbol Federasyonu [cit.2014-04-23] Dostupné z: <http://www.tbf.org.tr/ligler/tkbl/maclar?Lig=TBBL&Sezon=2013-2014&Devre=play>

⁶⁶ The Sport Journal (2008). *Sport in Turkey in the Pre- Islamic Period* [online]. The Sport Journal [cit.2014-04-08] Dostupné z:

⁶⁷ Eurobasket *TKBL:Season 2013-1014* [online]. Eurobasket[cit.2014-04-23] Dostupné z: <http://www.eurobasket.com/Turkey/basketball-League-TKBL.asp?women=1>

⁶⁸ FIBAEUROPE.com (2009). *Galatasaray win Eurocup women after ot thriller* [online].

FIBAEUROPE.com [cit.2014-04-23] Dostupné z: http://www.fibaeurope.com/cid_KNce8jInH7Qj1EsyH5rjn2.season_2009.compID_Rn2Om4j3HOcXtT FwJWFsh3.html

⁶⁹ EuroLeague Women. *Past Competitions*. [online]. EuroLeague Women [cit.2014-04-23] Dostupné z: http://www.fibaeurope.com/euroleaguewomen/cid_tmRPCfrIrYRSO2M5V49E1.pageID_I8KRHgZ5HNAyTLS07xzS22.compID_jr6ZIXqeGhMBtfq1yxqV83.season_2014.html

Fenerbahçe

Basketbalistky tohoto týmu prozatím nezaznamenaly větší úspěch v mezinárodních soutěžích jako Galatasaray. Avšak v tureckých soutěžích dokázal tento tým skoro pokaždé v posledních letech bodovat. V letech 2013, 2012, 2010, 2009, 2008, 2007, 2006 vyhrály basketbalistky Fenerbahçe domácí titul.⁷⁰

Mimo nejvyšší basketbalové ligy je v Turecku ještě 2. liga, ve které hraje celkem devět ženských týmů.⁷¹

Ženský turecký národní basketbalový tým nastartoval svojí úspěšnou dránu v roce 2005, kdy se na tureckém území konalo mistrovství Evropy v ženském basketbalu. Turecko jako pořadající země bylo automaticky kvalifikováno na tento turnaj. I když basketbalistky nedosáhly na medailová umístění, předvedly svými výkony, že se mohou řadit mezi evropskou basketbalovou špičku. Medailová umístění přišla v roce 2011, kdy na mistrovství Evropy skončilo Turecko na druhém místě, dále v roce 2013 turecké basketbalistky získaly bronzové medaile.⁷²

Další výrazný úspěch přišel na posledních letních olympijských hrách v Londýně roku 2012, kdy turecké reprezentantky skončily celkově na krásném pátém místě.⁷³

Letos v létě se uskuteční v Turecku mistrovství světa v basketbalu žen. Turecké basketbalistky mají možnost předvést se před domácím publikem a bojovat opět o medailová umístění.⁷⁴

⁷⁰ Eurobasket.com. *Fenerbahçe Spor Kulubu basketball team* [online]. Eurobasket.com[cit.2014-04-23] Dostupné z: http://basketball.eurobasket.com/team/Turkey/Fenerbahce_Spor_Kulubu/7712?Women=1&Page=5

⁷¹ Turkish Basketball Federation. *Women's Division* [online]. Turkish Basketball Federation[cit.2014-04-23] Dostupné z: <http://www.tbf.org.tr/en/leagues/women-s-league>

⁷² Turkish Basketball Federation (2013). *The Turkish Women's National Team: A decade to Remember* [online]. Turkish Basketball Federation[cit.2014-04-23] Dostupné z: <http://www.tbf.org.tr/en/detail/2013/12/05/the-turkish-women-s-national-team-a-decade-to-remember>

⁷³ Olympic.org. *London 2012 Basketball, Basketball Women* [online]. Olympic.org.[cit.2014-04-23] Dostupné z: <http://www.olympic.org/olympic-results/london-2012/basketball/basketball-w>

⁷⁴ Turkish Basketball Federation (2013). *The Turkish Women's National Team: A decade to Remember* [online]. Turkish Basketball Federation[cit.2014-04-23] Dostupné z: <http://www.tbf.org.tr/en/detail/2013/12/05/the-turkish-women-s-national-team-a-decade-to-remember>

4.2.4 Volejbal

Nejprve pár informací o tomto sportu. Volejbal vznikl v roce 1895 v USA ve státě Massachusetts. „Otcem“ tohoto sportu je William G. Morgan, který působil jako ředitel tělesné výchovy křesťanské organizace YMCA na Hollyokské koleji.⁷⁵

Mužská volejbalová liga v Turecku patří, stejně jako ženská, k velmi prestižním v rámci Evropy. V nejvyšší mužské volejbalové lize je 12 týmů. Nejúspěšnějším týmem v počtu získaných domácích titulů je volejbalový tým Eczacıbaşı.⁷⁶ Národní volejbalový tým mužů dokázal bodovat v evropských soutěžích a na Středomořských hrách.

Další z oblíbených sportů v Turecku je volejbal, zejména pak ženský volejbal, který slaví úspěchy i na mezinárodní úrovni. V následujících řádcích bude postupně vysvětleno, proč zrovna tento sport patří k nejoblíbenějším v Turecku.

Turecký reprezentační volejbalový tým žen patří vlastně k nejúspěšnějším týmům, které reprezentují Turecko. Dokladem toho jsou níže uvedené získané tituly: FIVB World grand Prix 2012 (mezinárodní ženská volejbalová soutěž) bronzová medaile; mistrovství Evropy 2003 stříbrná medaile; mistrovství Evropy 2011 bronzová medaile; Evropská liga žen 2009 (kontinentální volejbalový turnaj žen) stříbrná medaile; Evropská liga žen 2010 bronzová medaile; Evropská liga žen 2011 stříbrná medaile; Středomořské hry 2005 stříbrná medaile.⁷⁷

Úspěchy na mezinárodní sportovní scéně neslaví nejen ženy seniorky, ale také dorostenky. Ze zkušeností z volejbalu je mi známo, že mladé Turkyně proti našim reprezentantkám byly ve většině případech úspěšné a vzájemná utkání s přehledem vyhrály. Na mezinárodních soutěžích sesbíraly hráčky Turecka také řadu ocenění.

⁷⁵ Volejbalová metodika. *Počátky volejbalu* [online]. Volejbalová metodika [cit.2014-04-23] Dostupné z: <http://historie.volejbal-metodika.cz/historie/>

⁷⁶ Eczacıbaşıspor kulübü. *Erkek Voleybol*. [online]. Eczacıbaşıspor kulübü [cit.2014-04-23] Dostupné z <http://www.eczacibasiporkulubu.org.tr/?goto=arsiv&kategori=40>

⁷⁷ FIVB. *FIVB Volleyball Competition*. [online]. FIVB [cit.2014-04-23] Dostupné z: <http://www.fivb.org/en/volleyball/competitions.asp>

Türkiye Kadınlar 1. Voleybol Ligi, neboli turecká ženská volejbalová liga, představuje nejvyšší profesionální ligu ve volejbale v Turecku. Zároveň s tím je také turecká nejvyšší soutěž považována za jednu z nejlepších a nejprestižnějších lig v evropském volejbale. Dokladem toho jsou získané tituly v evropských soutěžích, které jsou popsány níže u jednotlivých nejúspěšnějších ženských klubů Turecka.

Soupis jednotlivých družstev hrajících nejvyšší volejbalovou ligu žen v Turecku a města, z nichž pocházejí, jsou následující: Vakıfbank İstanbul; Fenerbahçe İstanbul; Eczacıbaşı İstanbul; Bursa B.B. Bursa; Ereğli Belediye

Konya; Yeşilyurt İstanbul; Galatysaray İstanbul; İller Bankası Ankara; Sarıyer Belediyesi İstanbul; Çanakkale Bld Çanakkale; Sarıyer İstanbul İstanbul.⁷⁸

Nejúspěšnější ženské volejbalové kluby v Turecku

Vakıfbank İstanbul

Tento volejbalový ženský klub patří k nejúspěšnějším v Turecku. Tento klub vznikl v podstatě sloučením dvou klubů, tedy Vakıfbank a Güneş Sigorta. Vakıfbank byl původně tým založený v Ankaře, nicméně došlo k přestěhování do Istanbulu a následnému sloučení těchto dvou klubů.⁷⁹

Mezinárodní a národní úspěchy klubu jsou následující: FIVB World Club Championship 2013 (mistrovství klubů, které vyhrály domácí ligu dané země) vítěz; European Champions League 2011 (známý také pod zkratkou CEV, je to nejvyšší oficiální soutěž volejbalových klubů žen v Evropě) vítěz; European Champions League 2013 vítěz; Turkey Championship 1991-1992, 1992-1993, 1996-1997, 1997-1998, 2003-2004, 2004-2005, 2012-2013 (turecká nejvyšší volejbalová liga) v těchto sezonách tým vyhrál ligu; Turkey Cup Championship 1994-1995, 1996-1997, 1997-1998, (pohárové mistrovství Turecka) v těchto sezonách byl tým vítězem; Turkey Super Cup Championship 2008 (pohárové mistrovství Turecka) vítěz; European Challenge Cup Championship 2008

⁷⁸ Výsledky.cz. *Division 1 ženy 2013/2014-týmy*. [online]. Výledky.cz [cit.2014-04-23]
Dostupné z: <http://www.vysledky.cz/volejbal/turecko/division-1-zeny/tymy/>

⁷⁹ VakıfBank Spor Kulübü. *TARİHÇE*. [online]. VakıfBank Spor Kulübü [cit.2014-04-22] Dostupné z: <http://www.vakifbanksporculubu.com/tarihce.aspx?pageID=92>

(soutěž volejbalových klubů žen v Evropě) vítěz; European Top Teams Cup Championship 2008 (nejvyšší soutěž ženských volejbalových klubů v Evropě) vítěz; Club World Cup 2011 (světový pohár klubů žen) 2. místo v roce 2011; Champion Clubs' Cup 1998 (mistrovství světa klubů žen) 2. místo; Champion Clubs' Cup 1999 také 2. místo; European Confederations Cup 2000 (evropský konfederační pohár) 3. místo.⁸⁰

Mládežnické základny

Jak tomu bývá v ostatních sportech, základem úspěchu pro úspěšnou budoucnost klubu je jednak tým, který působí na nejvyšší možné ligové úrovni, jednak široká základna mládeže. Slouží především k tomu, že si sám klub vychovává perspektivní hráče, kteří budou moci nastoupit do seniorských soutěží. Ne jinak je tomu i v klubu Vakıfbank İstanbul.

Klub volejbalově vychovává dívky od takzvaných přípravek. Zde možná vzniká odpověď na otázku, proč zrovna tento klub patří mezi tak úspěšné kluby nejen v Turecku, ale i za jeho hranicemi. Na soupisce⁸¹ dívek, jejichž věk je okolo 10-12 let, figuruje řada z nich, u kterých je předpoklad vysoká výška, což je ve volejbale jeden z velmi ceněných faktorů. Zároveň s tím jsou dívky v mladém věku, tudíž je další předpoklad toho, že ještě porostou. Tím si může klub vychovávat perspektivní hráčky, které zase trénují v klubu, který má velmi zvučné jméno. Tím se také eliminuje možnost, že by šikovné hráčky přestoupily do lepšího klubu, které hraje vyšší soutěže, jako se to stává v klubech, které nehrají třeba nejvyšší ligu dané země.

Výše uvedené věty potvrzuje soupiska⁸² dívek (žen), které tvoří tým, jehož úkolem je získávat zkušenosti na turnajích a soutěžích. I zde je vidět, že si tento klu vychovává nadějně hráčky, které budou moci doplnit seniorský tým. Výškový průměr se pohybuje okolo 184cm, věk hráček 18-20let (ve volejbale rozhoduje o úspěšné kariéře do veliké míry výška hráče, čím vyšší, tím lepší).

⁸⁰ Vakıfbank Spor Kulübü. *TARİHÇE*. [online]. Vakıfbank Spor Kulübü [cit.2014-04-22] Dostupné z: <http://www.vakifbanksporkulubu.com/tarihce.aspx?pageID=92>

⁸¹ Vakıfbank Spor Kulübü. *Youth Team*. [online]. Vakıfbank Spor Kulübü [cit.2014-04-22] Dostupné z: <http://www.vakifbanksporkulubu.com/youth-team.aspx?pageID=110>

⁸² Vakıfbank Spor Kulübü. *U23 Team*. [online]. Vakıfbank Spor Kulübü [cit.2014-04-22] Dostupné z: <http://www.vakifbanksporkulubu.com/the-youth-academy.aspx?pageID=106>

Z těchto údajů je zřejmé, že klub se může nadále pohybovat na té nejvyšší ligoové úrovni. Pokud má k dispozici širokou základnu dívek, jakože tento tým rozhodně má, zároveň s tím je pro mladé dívky velkou motivací patřit do seniorského ženského týmu to, že budou moci patřit do kádru žen, jež má za sebou nespočet získaných titulů a mezinárodní úspěchy.

Fenerbahçe S.K.

Fenerbahçe je ženský volejbalový klub v Turecku. Jeho volejbalové počátky sahají do dvacátých let 20. století. Patří také k nejúspěšnějším tureckým volejbalovým klubům žen, jednak v turecké lize, jednak na poli mezinárodním. Úspěchy tohoto týmu jsou popsány níže. Nejprve jsou uvedeny úspěchy na domácí scéně, další poté poukazují na mezinárodní úspěchy týmu. Zde jsou sepsány i ligy, které se hrály v minulých letech minulého století. Názvy jednotlivých soutěží jsou ponechány v anglickém názvu pro lepší zorientování se, o jakou konkrétní soutěž se jedná.

Jeden z nejčerstvějších úspěchů zaznamenal tento tým nedávno a to v podobě získání titulu v prestižní evropské soutěži European Women's CEV Cup.

Za další úspěch lze považovat finálová účast v nejvyšší volejbalové lize žen v Turecku. Fenerbahçe se utká se svým největším soupeřem, tedy Vakıfbank.⁸³

Zde je přehled úspěchů tohoto klubu: Turkey Women's Volleyball League sezona 2008-09; 2009-10; 2010-11 1. místo; Turkey Women's Volleyball League sezona 2006-07; 2007-08 2. místo; Turkey Women's Volleyball League sezona 3. místo v letech 2011-12, 2012-13; Volleyball Women Turkey Cup sezona 2009-10 1.místo; Volleyball Women Turkey Cup sezona 2008-09 finálová účast; Volleyball Women Turkey Super Cup sezona 2008-09 a 2009-10 1.místo v letech; Volleyball Women Turkey Super Cup sezona 2010-11 finálová účast; Turkey Women's Volleyball Championship sezona 1955-56;

⁸³ Türkiye Voleybol Federasyonu, Tahiri, R. (2014). *VakıfBank, Acıbadem Bayanlar Voleybol Ligi'nde finalde*. [online]. Türkiye Voleybol Federasyonu [cit.2014-04-22] Dostupné z: <http://www.tvf.org.tr/haberler/detay/8318/> 23.4.

1956-57; 1957-58; 1958-59; 1959-60; 1967-68; 1968-69 1. místo; Turkey Women's Volleyball Championship sezona 1960-61; 1972-73; 1974-75 2. místo; Turkey Women's Volleyball Championship sezona 1961-62; 1973-74; 1976-77 3. místo; Turkey Women's Volleyball Federation Cup sezona 1959-60; 1976-1977 1. místo; Turkey Women's Volleyball Federation Cup sezona 1965-66 2. místo; Istanbul Women's Volleyball League sezona 1955-56; 1956-57; 1957-58; 1958-59; 1960-61; 1967-68; 1968-69 1. místo; Istanbul Women's Volleyball League sezona 1959-60; 1962-63; 1969-70; 1973-74; 1974-75 2. místo; Istanbul Women's Volleyball League sezona 1954-55; 1961-62; 1963-64; 1964-65; 1965-66; 1966-67; 1976-77.⁸⁴

Mezinárodní úspěchy Fenerbahçe jsou v následujících řádcích: World Clubs Championships Women's Volleyball Championship sezona 2009-10 1. místo; World Clubs Championships Women's Volleyball Championship sezona 2011-12 umístění na třetím místě; European Women's CEV Cup sezona 2013-14 umístění na 1. místě; European Women's CEV Cup sezona 2012-13 umístění na 2. místě; European Women's CEV Cup sezona 2008-09 umístění na 3. místě; Indesit European Champions League sezona 2011-12 umístění na 1. místě.⁸⁵

Také Fenerbahçe má širokou základnu mladých dívek, které se mohou dostat do seniorských nejvyšších soutěží. Také zde je velký potenciál dívek, stejně jako u předchozího týmu.

Eczacıbaşı

Historie volejbalu v tomto klubu se začala psát před čtyřiceti lety. Eczacıbaşı volejbalový tým žen je významný především tím, že dokázal vyhrát rekordních 28 domácích titulů, z toho 17 titulů v řadě za sebou. Z mezinárodních soutěží je nejvýznamnější vítězství v CEV Cup v roce 1999, dále pak druhé místo

⁸⁴ Fenerbahçe spor kulübü. *Bayan Takımı*. [online]. Fenerbahçe spor kulübü [cit.2014-04-22] Dostupné z: <http://www.fenerbahce.org/voleybolbayan/detay.asp?ContentID=37170&ContentCategoryID=149>

⁸⁵ Fenerbahçe spor kulübü. *Bayan Takımı*. [online]. Fenerbahçe spor kulübü [cit.2014-04-22] Dostupné z: <http://www.fenerbahce.org/voleybolbayan/detay.asp?ContentID=37170&ContentCategoryID=149>

v CEV Champions League 1980, ve stejné soutěži v roce 2000 třetí místo, druhé místo v CEV Cup 1993 a v roce 2005.⁸⁶

Eczacıbaşı volejbalová sportovní škola

Tento klub rozjel projekt pro dívky, které hrají volejbal a díky sportovní škole se volejbalu mohou věnovat intenzivněji. Volejbal je veden v rámci výuky na škole. Škola ale není zaměřená jen na volejbal, děti se zde učí fyzickým, sportovním a sociálním dovednostem celkově.⁸⁷

Při výše zmíněných poznátcích je zřejmé, že v Turecku u tohoto sportu nejsou patrná omezení, která by ženám znemožňovala sportovat. Za své hovoří velký zájem o volejbal ze strany dívek. Dalším argumentem jsou úspěchy volejbalových družstev či reprezentačního družstva žen ve volejbale, které jsou schopny konkurovat světové špičce a jsou de facto také na vrcholové špičce. Při rozhovoru s trenérkou Karolínou Kolouškovou z VK Rokycany volejbalového klubu, která 11 let hrála závodně v Turecku volejbal, je zřejmé, že v tomto státě nemá islám takový dopad na hráčky, ve smyslu znemožnění sportování, či omezení při sportu, jako v jiných ortodoxnějších státech. Ona sama říká: „Nesetkala jsem se za dobu svého působení s tím, že by holkám něco znemožňovalo startovat při zápasech. Ano, je pravda, že při ramadánu některé hráčky držely půst, nicméně většinou to bylo třeba jen dva dny. Při intenzitě tréninků, které jsme denně absolvovaly a při náročnosti zápasů, nebylo možné nezásobit tělo potravinami. Se zahalováním holky neměly vůbec problém, zde se to neřešilo.“⁸⁸ Sama však poté dodává: „Ale je pravda, že ortodoxně založení rodiče nedávali své děti na sport.“⁸⁹

Bývalá hráčka tureckého volejbalového týmu vypráví, jak probíhal jejich život profesionálních hráček: „Profesionální týmy trénují každý den, dvakrát denně. V případě, že jsou zápasy, trénovalo se méně. I v rámci tréninků jsme sehrávaly utkání s Ankarou, Izmirem, Izmitem, Bolu. V soutěži nás hrálo 16

⁸⁶ Eczacıbaşıspor kulübü . *Kuruluş*. [online]. Eczacıbaşıspor kulübü [cit.2014-04-22] Dostupné z: http://www.eczacibasiporkulubu.org.tr/?goto=sol_icerik&gen_idx=2

⁸⁷ Eczacıbaşıspor kulübü . *Voleybol Okulu*. [online]. Eczacıbaşıspor kulübü [cit.2014-04-22] Dostupné z: http://www.eczacibasiporkulubu.org.tr/?goto=sol_icerik&gen_idx=2

⁸⁸ Rozhovor s: Karolína Koloušková, 26.3. 2014

⁸⁹ Rozhovor s: Karolína Koloušková, 26.3.2014

týmů. Co se týká trénování na vrcholové úrovni a víry, nikoho neomezovala, holky to většinou neřešily. Všechno fungovalo na profesionální úrovni a platově ohodnoceno. Před zahájením sezony se všichni sešli, přijel iman a podřízla se buď ovce nebo kráva jako oběť, iman popřál dobrou sezonu a každému na čelo udělal krví tečku. Já jsem se toho nikdy nezúčastnila, protože mi z toho bylo zle.“⁹⁰

4.2.5 Atletika

Jak bývá přezdívána „Královna sportů“, pod pojmem atletika si řada z nás představí různé sporty. Ve své podstatě atletika zahrnuje běh, skok a hod. Atletika je známá hlavně díky letním olympijským hrám, ale závody v atletice probíhají jak na úrovni národní (mistrovství daného státu, univerzitní či školní závody), tak na úrovni mezinárodní (mistrovství světa, světové ligy, univerzitní hry atd.).

Zřejmě nejznámější starověké hry představovaly řecké olympijské hry, které se konaly od 9.století př.n.l.⁹¹

První zmínky o novodobé atletice pocházejí z konce 19. století. Atletika se začala rozvíjet po vzoru Západu na škole Galatasaray High School. Turečtí atleti se také zúčastnili neoficiálních olympijských her v roce 1906 v Athénách, stejně tak byla turecká účast zastoupena i na letních olympijských hrách ve Stockholmu ve Švédsku, konkrétně Mıgıryan katıldılar, Vahran Papazyan. Další rozvoj atletiky v Turecku přichází po první světové válce, která měla i zde ve sportu bohužel dopad. V roce 1922 byla založena Aliance atletických federací, která se zapojila do vzdělávání, začaly se konat první seriózní atletické závody. Kluby Galatasaray, Fenerbahçe, Beşiktaş, Beyoğlu a jejich sportovní soupeření přineslo i sportovní atmosféru. Turecké mistrovství

⁹⁰ Rozhovor s: Karlos Hopali, 30.3. 2014

⁹¹ Livestrong, Roland, J.Eurosport (2011). *The History of Athletics* [online]. Livestrong [cit.2014-04-23]

Dostupné z: <http://www.livestrong.com/article/372676-the-history-of-athletics/> 23.4. James Roland 2.2.2011

v atletice mělo premiéru v roce 1924 ve městě Eskişehir. Ve stejném roce se turecká atletická federace stává členem mezinárodní IAAF.⁹²

4.2.5.1 Aslı Çakır Alptekinová

Aslı Çakır Alptekinová je jedna z nejznámějších tureckých atletek dnešního Turecka. Aslı Çakır Alptekinová začala svojí kariéru ve školním týmu. Tato dcera pekaře se propracovala na juniorské mistrovství světa. Nicméně zde s její kariérou na delší dobu pozastavila. Při dopingové kontrole jí byla nalezena zakázaná látka v krvi. Po dobu dvou let měla zakázáno závodit. Tento nález vysvětlovala tím, že si vzala prášek, protože se necítila dobře.⁹³ Dopingová komise je ovšem v tomto případě neoblomná, existuje seznam zakázaných látek, které sportovec nesmí po dobu závodění užívat. Po dvou letech se vrátila opět k závodění.

Úspěchy

Po neúspěšných pokusech získat umístění v běhu na 3000m překážek, přeorientovala se Aslı Çakır Alptekinová na běh na 1500m. Klub, ve kterém Aslı Çakır Alptekin trénuje, je Üsküdar Belediyesi Spor Kulübü. Výčet jejích úspěchů je v následujících řádcích. Na letních olympijských hrách v Londýně v roce 2012 získala zlatou medaili v běhu na 1500m. Na domácí půdě v Istanbulu v roce 2012 získala na halovém mistrovství světa bronzovou medaili. Ve stejný rok na mistrovství světa v Helsinkách získala zlatou medaili v běhu na 1500m a na letní univerziádě v Šen-Čenu v roce 2011 získala zlatou medaili v běhu na 1500m.⁹⁴

⁹² Türkiye Atletizm Federasyonu. *TARİHÇE*. [online]. Türkiye Atletizm federasyonu [cit.2014-04-25] Dostupné z: <http://www.taf.org.tr/tarihce/>

⁹³ The New York Times, Leigh, K. (2012). *Turkey's Female Athletes, Like Women Nationwide Reap Rewards*. [online]. The New York Times [cit.2014-04-23] Dostupné z: http://www.nytimes.com/2012/09/09/sports/olympics/in-turkey-female-athletes-have-come-a-long-way.html?_r=1&

⁹⁴ Livestrong, Roland, J.Eurosport (2011). *The History of Athletics* [online]. Livestrong [cit.2014-04-23] Dostupné z: <http://www.livestrong.com/article/372676-the-history-of-athletics/>

Çakır Alptekinová představuje nejen pro turecké, ale i další muslimské sportovce určitou naději. Po úspěšné sezoně její popularita velmi vzrostla a jak ona sama řekla, doufá, že bude inspirací pro ostatní sportovce, především pro dívky. Její úspěch dokázal překonat i zaběhnuté muslimské tradice, mezi něž patří například oblečení, které se sluší ženě-muslimce. Çakır Alptekinová soutěží v atletickém dresu, jako její soupeřky, které nejsou muslimky. Další překonání muslimské tradice představují slova jejího trenéra a zároveň manžela Ihsana Alptekina, který říká, že je si s manželkou roven a nevdí mu jeho ustoupení do pozadí po jejích úspěších. I Çakır Alptekinová je věřící, nicméně ramadán nedodrhuje, protože tělo by nezvládlo trénink a půst dohromady.⁹⁵

Na tomto příkladu je opět vidět, že i ženy muslimky mohou být velmi úspěšné v sportech, které dělají na vrcholové úrovni. A nejedná se o sporty, kde je žena zahalena v rámci daného sportu.

4.2.5.2 Gamze Bulutová

Stejně jako její kolegyně se Aslı Çakır Alptekinová patří Gamze Bulutová ke známým atletkám Turecka. I tato mladá atletka se věnuje hlavně běhu na 1500m, úspěchy však posbírala i na delších tratích- 5000 metrů.

Gamze Bulutová se narodila v Eskişehir v rodině dělníka. Svoji sportovní kariéru rozvíjela v již zmiňovaném sportovním klubu Fenerbahçe.⁹⁶ Stejně jako její úspěšná kolegyně Çakır Alptekinová i Gamze sesbírala významná umístění na mezinárodně scéně. Tato mladá atletka má velmi slibnou kariéru, již ve 23 letech sesbírala cenné kovy z významných soutěží.

Gamze Bulut získala na letních olympijských hrách v Londýně v roce 2012 stříbrnou medaili z běhu na 1500m. Ten samý rok vyhrála na halovém

⁹⁵ The New York Times, Leigh, K. (2012). *Turkey's Female Athletes, Like Women Nationwide Reap Rewards*. [online]. The New York Times [cit.2014-04-23] Dostupné z: http://www.nytimes.com/2012/09/09/sports/olympics/in-turkey-female-athletes-have-come-a-long-way.html?_r=1&

⁹⁶ Biografi. *Gamze Bulut Biografisi*. [online]. Biografi [cit.2014-04-24] Dostupné z:<http://www.biyografi.info/kisi/gamze-bulut>

mistrovství Evropy v Helsinkách taktéž stříbrnou medaili v běhu na 1500m. Na mistrovství Evropy U-23 získala v roce 2013 zlatou medaili.⁹⁷

Úspěchy mladé atletky vrhá na tureckou atletiku trochu světla, protože se Turecko vzpamatovávalo z období dopingových afér. Podle tamějších tureckých zpráv čelilo až třicet tureckých atletů obvinění z dopingu.⁹⁸

Úspěchy na olympijských hrách

Od počátku, kdy se turečtí sportovci začali zúčastňovat letních olympijských her, posbírali dohromady 87 medailí. Z toho 39 medailí bylo zlatých, přičemž tyto zlaté medaile získali především z olympijské disciplíny zápas-wrestling. To jen potvrzuje slova výše popsaná, že wrestling je jeden z nejoblíbenějších sportů v Turecku. Další zlaté medaile vybojovali turečtí sportovci ve vzpírání, po jedné medaili judo, taekwondo a zlatá medaile z atletiky je zásluhou turecké běžkyně, o které je popsáno níže.⁹⁹

25 stříbrných medailí získalo Turecko v letních olympijských hrách. I zde jsou medaile především v disciplíně zápas-wrestling. Tři stříbrné medaile vybojovaly atletky, taekwondisti, dvě stříbrné medaile vybojovali boxeři a jedna medaile ze vzpírání.¹⁰⁰

Dosavadní sbírka bronzových medailí činí 23 kousků. I zde je největší počet medailí ze zápasu. Tři medaile jsou zásluhou vzpěračů, dvě medaile patří taekwondu, po jedné medaili vybojovali sportovci v atletice, judu a vzpírání.¹⁰¹

Turečtí sportovci se také pravidelně zúčastňují i zimních olympijských her. Nicméně na těchto soutěžích se jim dosud nepodařilo vybojovat medaili.

⁹⁷ Tilastopaja oy. *Personal Bests* [online]. Biografi [cit.2014-04-24] Dostupné z: <http://www.tilastopaja.org/db/atw.php?ID=65333>

⁹⁸ Today's Zaman. (2013). *Turkey's Gamze Bulut grabs 5,000-meters gold medal at U23 Euros in Finland*. [online]. Today's Zaman [cit.2014-04-23] Dostupné z: <http://www.todayzaman.com/news-320889-turkeys-gamze-bulut-grabs-5000-meter-gold-medal-at-u23-euros-in-finland.html>

⁹⁹ Türkiye mili Olimpiyat Komitesi. *Madalyalarımız*. [online]. Türkiye Mili Olimpiyat Komitesi [cit.2014-04-25] Dostupné z: http://www.olimpiyatkomitesi.org.tr/sayfa_detay.aspx?id=65

¹⁰⁰ Türkiye mili Olimpiyat Komitesi. *Madalyalarımız*. [online]. Türkiye Mili Olimpiyat Komitesi [cit.2014-04-25] Dostupné z: http://www.olimpiyatkomitesi.org.tr/sayfa_detay.aspx?id=65

¹⁰¹ Türkiye mili Olimpiyat Komitesi. *Madalyalarımız*. [online]. Türkiye Mili Olimpiyat Komitesi [cit.2014-04-25] Dostupné z: http://www.olimpiyatkomitesi.org.tr/sayfa_detay.aspx?id=65

Na letních olympijských hrách v Athénách v roce 2004 vybojovala Nurcan Taylan zlatou medaili ve vzpírání. V Londýně 2012 byly úspěšné již zmíněné Asli Çakır Alptekin, která vybojovala zlatou medaili v běhu na 1500m a její krajanka Gaze Bulut, která se umístila na stříbrné pozici ve stejné disciplíně. Sibel Özkan v Pekingu v roce 2008 vybojovala stříbrnou medaili ve vzpírání. Elvan Abeylegesse zazářila na letních olympijských hrách v Pekingu v roce 2008, když v běhu na 5000m a na 10000m dokázala získat dvě stříbrné medaile. Azize Tanrikulu je specialistkou na bojový sport taekwondo, v němž získala na olympijských hrách v Pekingu v roce 2008 stříbrnou medaili. Na její úspěch dokázala navázat taekwondistka Nur Tatar, která rovněž získala stříbrnou medaili o čtyři rok později na olympijských hrách v Londýně. Hülya Şenyurt se zapsala do tureckých dějin v Barceloně v roce 1992, když získala bronzovou medaili v judu. Hamide BIÇKIN TOSUN je další žena, která se věnuje taekwondu a v roce 2000 v Sydney získala bronzovou medaili. Servet Tazegül rovněž získala v taekwondu stříbrnou medaili v Pekingu v roce 2008.¹⁰²

4.2.5.3 Projekt Ücretsiz Spor Okulları, Free Sports School¹⁰³

Sinan Erdem, který je předseda národního olympijského výboru Turecka, představil založení ženského výboru sportovkyň, které by napomáhaly rozvoji sportu v zemi. Tento Ženský výbor sportovkyň byl přejmenován na Free Sports School v roce 2006. Po dohodě Ředitelství Istanbulu pro mládež a tělovýchovu a Ředitelství národního vzdělávání byl spuštěn tento projekt v devíti regionech Istanbulu v listopadu 1996 se souhlasem guvernéra Istanbulu.¹⁰⁴

Tento projekt má za cíl dovolit dívkám a chlapcům ve věku od sedmi do patnácti let účastnit se sportu, který si oni vyberou, bez rozdílu fyzických vlastností (například výška, hmotnost atd.). Školy, které se do tohoto projektu

¹⁰² Türkiye mili Olimpiyat Komitesi. *Madalyalarımız*. [online]. Türkiye Mili Olimpiyat Komitesi [cit.2014-04-25] Dostupné z: http://www.olimpiyatkomitesi.org.tr/sayfa_detay.aspx?id=65

¹⁰³ Škola se sportem bez zábran

¹⁰⁴ Türkiye Mili Olimpiyat Komitesi. *Ücretsiz Sor Okulları*. [online]. Türkiye Mili Olimpiyat Komitesi [cit.2014-04-25] Dostupné z: http://www.olimpiyatkomitesi.org.tr/haber_detay.aspx?id=8

zapojí, zařazují k jejich aktivitám dvakrát týdně volejbal, basketbal a formou zábavy i atletiku ve sportovních halách, které se nevyužívají o víkendech a které jsou schváleny podle guvernéra a jsou spojeny se Zemským ředitelstvím národního vzdělávání nebo provinčním ředitelstvím mládeže a tělovýchovy. Školy, které se tohoto projektu zúčastní, vykonávají činnosti spojně s tímto projektem po celou dobu školního roku s tím, že na konci školního roku se školy zúčastní turnaje, kde budou i ostatní školy, které jsou zapojeny v projektu. Sportovní aktivity jsou na školách zcela zadarmo.

Krátkodobé cíle projektu

1. Výchova dětí a mládež vedená ke sportu.
2. Přispět ke zvýšení fyzického a tím i psychického zdraví
3. Uchránit děti od špatných zvyků a návyků
4. Rozšířit sportovní aktivity po celé zemi a tím dát příležitost dětem a mládeži zapojit se do sportu
5. Učit děti ke zdravé konkurenci ve sportu a zároveň s tím je poučit, v čem spočívá duch olympijských her¹⁰⁵

Tento projekt je, jak již bylo řečeno, zacílen na dívky a chlapce v rozmezí věku 8-15let, slouží především také jako možnost pro děti a mládež, která je sociálně slabší. I když děti nebudou moci pokračovat ve škole, mohou i nadále docházet a využívat možnosti, které tento projekt nabízí.¹⁰⁶

Na výše zmíněném je možno vyzorovat, že Turecko a ženský sport je reálná podoba. Zmiňované úspěchy sportovních klubů volejbalistek dokazují, že kolektivním sportům se daří a že mohou být i velmi úspěšné nejen v rámci státu, ale i na mezinárodní scéně. Také zmíněné příběhy tureckých atletek vypovídají o tom, že turecké sportovkyně se ve světovém měřítku rozhodně neztratí.

Z výše popsaného je tedy patrné, že islám v této zemi umožňuje i ženám věnovat se sportu nejen na rekreační úrovni, ale i na vrcholové úrovni.

¹⁰⁵ Türkiye Mili Olimpiyat Komitesi. *Ücretsiz Sor Okulları*. [online]. Türkiye Mili Olimpiyat Komitesi [cit.2014-04-25] Dostupné z: http://www.olimpiyatkomitesi.org.tr/haber_detay.aspx?id=8

¹⁰⁶ Türkiye Mili Olimpiyat Komitesi. *Ücretsiz Sor Okulları*. [online]. Türkiye Mili Olimpiyat Komitesi [cit.2014-04-25] Dostupné z: http://www.olimpiyatkomitesi.org.tr/haber_detay.aspx?id=8

4.2.5.4 Nur Tatar

Na tomto profilu mladé sportovkyně je ukázáno, že nejen výše zmíněné atletky Turecka sbírají medailová ocenění.

Další z mladých a velmi úspěšných tureckých sportovkyň, která již v mladém věku dokázala bodovat na mezinárodní sportovní scéně.

Nur Tatar se narodila v roce 1992 ve městě Van v Turecku. Reprezentuje zemi ve specifickém a spíše pro muže typickém sportu, v taekwon-Du. Taekwon-Do je moderní bojové umění sebeobranu.¹⁰⁷ Tento sport má kořeny z Korejského poloostrova. Pro lepší pochopení tohoto sportu a především, pokud se chcete tomuto sportu věnovat, je důležité znát dějiny tohoto sportu, protože technické sestavy (takzvané tuly) se pojí právě s korejskými dějinami. Zakladatelem tohoto sportu byl Choi Hong Hi, který se postupně naučil u mistra Han Il-donga, který ho učil především kaligrafií, pár základních pohybů taek-kyon, což je tradiční korejské bojové umění; umění dalších bojových sportů sbíral během svého života. Taekwon-do svůj název dostalo v roce 1955 a znamená tae-noha, kwon-pěst, do-umění.¹⁰⁸

Nur Tatar soutěží v následujících disciplínách: feather, light a welterweight. Klub, který reprezentuje, se jmenuje Ankara İller Bankası.¹⁰⁹

Taekwondo má v Turecku velkou oblibu, důkazem toho jsou medailové úspěchy, které jsou popsány výše. Nur Tatar získala stříbrnou medaili na letních olympijských hrách v Londýně v roce 2012, dále pak na evropském šampionátu v St. Petersburgu 2010 stříbrnou medaili a na stejné soutěži o dva roky později v Manchesteru zlatou medaili. Ještě na evropském šampionátu pro mládež vybojovala v roce 2007 v Baku bronzovou medaili, v Trelleborgu 2009 zlatou medaili, na Středomořských hrách v Mersinu 2013 opět zlatou medaili. Na těchto vyjmenovaných turnajích Nur dokázala opět bodovat.-

¹⁰⁷ Český svaz taekwon-do ITF. *Základní informace o taekwondo* [online]. Český svaz taekwon-do [cit.2014-04-25] Dostupné z: <http://www.tilastopaja.org/db/atw.php?ID=65333>

¹⁰⁸ Taekwon-do Club NARAMA Plzeň. (2009). *Historie bojových umění v Koreji a vznik Taekwon-do* [online]. Taekwon-Do Club NARAMA Plzeň [cit.2014-04-23] Dostupné z: <http://narama.taekwondo.cz/taekwondo/teorie/historie-bojovych-umeni-v-koreji-a-vznik-taekwon-do/>

¹⁰⁹ Taekwondo Data. *Nur Tatar*. [online] Taekwondo Data [cit.2014-04-25] Dostupné z: <http://www.tilastopaja.org/db/atw.php?ID=65333>

Belgian open 2008, Spanish open 2009, Dutch open 2010, Trelleborg 2011, German open 2011, German open 2012, Dutch open 2013, Spanish open 2013, Trelleborg open 2014. A konečně evropský juniorský šampionát ovládla ve Vigu v roce 2009 a v Kharkově o rok později.¹¹⁰

¹¹⁰ Taekwondo Data. *Nur Tatar*. [online] Taekwondo Data [cit.2014-04-25] Dostupné z: <http://www.tilastopaja.org/db/atw.php?ID=65333>

5 ÍRÁN

V Iránu patří sport k oblíbeným činnostem, nejen tradiční sporty, ale i moderní sporty. Stejně jako v Turecku, patří k nejoblíbenějším sportům wrestling, je považován za národní sport. Nicméně i zde je fotbal nejpopulárnější sportem.

5.1 Historie sportu

Ve starověkém Iránu bylo sportovní cvičení zařazeno do každodenního života. Sportovci, stejně jako v Turecku, byli vysoko ceněni, byli obdivováni za jejich odvážné činy.

K rozvoji sportu a fyzických aktivit dochází zhruba v polovině 19.století. Tento rozvoj je spojen s otevřením se ostatním zemím, pracovní příležitosti mimo zemi a další. V roce 1919 íránské školy oficiálně přijaly švédský gymnastický systém, který vyvinul Pehr Henrik Ling. V této době ještě nově zavedené sportovní systémy jsou ryze mužskou záležitostí, avšak za dynastie Pahlaví se tato situace změnila. V roce 1926 se zavedla opatření, která zahrnovala vzdělání v oblasti fyzické aktivity i pro ženy a dívky. Tehdejší vůdce Reza Shah se zasadil o modernizaci a viděl po evropském vzoru tělesnou výchovu a sport jako nedílnou součást jeho modernizace. Povinná tělesná výchova ve školách pro chlapce a dívky byla schválena Madžlesem v roce 1927. Reza Shah v roce 1934 nařídil povinné odhalování žen. O rok později bylo zřízeno státem podporované Ladies Center (Kanun-e Banovan), což představovalo jedno z hlavních center, které sledovalo ženský sport. Obrázky íránských pilotek, parašutistek se objevovaly v íránských časopisech. Po abdikaci Rezy Shaha nastoupil jeho syn Mohammed Reza Shah, který pokračoval v modernizaci jako jeho otec.¹¹¹

¹¹¹ Women's Sport in Iran: Pre-Revolution. *Women's Sport in Iran: Pre-Revolution* [online]. Women's Sport in Iran: Pre-Revolution [cit.2014-04-23] Dostupné z: <https://storify.com/smallmedia/iranian-women-s-sports-pre-revolution>

Íránské ženy se zúčastnily poprvé v roce 1958 Asijských her, o čtyři roky později reprezentovaly svojí zemi opět na Asijských hrách a to ve volejbale, v roce 1974 v šermu, kde se jim podařilo získat zlatou medaili z tohoto sportu a obecně jedinou zlatou medaili z této velké sportovní události. Olympijské hry v Tokyu v roce 1964 hostily také íránské sportovkyně a Montreal 1976 taktéž. Zároveň s tím od sedmdesátých let dvacátého století začaly vznikat ženské fotbalové týmy. V Taj vzniklo první středisko, kde ženy trénovaly fotbal, dále potom Persepolis, Deyhim, Oghab.¹¹² Fotbal je v Íránu dodnes velmi oblíbený sport nejen u mužů, ale právě i u žen, jak je popsáno níže.

Na začátku sedmdesátých let Spolková republika Německo přispěla finančně na výstavbu Sportovní akademie v Teheránu. Vše přišlo z iniciativy ředitelky Liselott Diem Německé sportovní akademie v Cologne a ženy předního sportovního zastupitele Carla Diema. Tento ústav vyššího vzdělání poskytoval nejen 4 roky vzdělání, ale i tréninkové kurzy pro muže i ženy. Liselott Diem často navštěvovala Teherán, účastnila se diskuzí a pořádala konference a bylo to díky její neúnavné snaze, že sedmý mezinárodní kongres Mezinárodní asociace pro tělovýchovu a sport pro dívky a ženy se v roce 1973 konal v Teheránské národní univerzitě. Následující rok byl do Teheránu vyslán německý trenér a konzultant a současně spousta mužů i žen navštěvovalo tréninkové kurzy v a akademii v Cologne. Investice do sportu nabraly na otáčkách, když Írán hostil v roce 1974 Asijské hry, pro které v přípravách byly postaveny sportoviště a plavecké areály. Islámská revoluce poté ukončila íránsko-německou spolupráci.¹¹³

V porovnání s jinými islámskými státy má Írán dlouhou historii žen ve sportu.

Změna přichází po íránské islámské revoluci v roce 1979. Změny se dotkl právě i sport jak u mužů, tak u žen. K určité změně přispěla i dlouhá válka s Irákem, po ukončení této války opět došlo k obnovení sportů, některé prošly

¹¹² Women's Sport in Iran: Pre-Revolution. *Women's Sport in Iran: Pre-Revolution* [online]. Women's Sport in Iran: Pre-Revolution [cit.2014-04-23] Dostupné z: <https://storify.com/smallmedia/iranian-women-s-sports-pre-revolution>

¹¹³ Pfister, 2003, str.208.

změnou, nejvíce se však změna týkala postavení žen a sportu, bavíme-li se o změnách ve sportu.¹¹⁴

Ženy od roku 1979 se musely podrobit přísným požadavkům při soutěžení v Íránu i mimo hranice Íránu. V případě nedodržení pravidel, která vydal olympijský íránský výbor, bude vykonán odpovídající trest za nedodržení islámských pravidel během doby, co se konají sportovní klání. Ženy měly zakázáno účastnit se olympijských disciplín v případě, že by rozhodčí byl muž a byla by pravděpodobnost fyzického kontaktu.¹¹⁵

V roce 1981 po Íránské islámské revoluci byl zřízen zvláštní útvar pro ženy a jeho jméno se v průběhu let měnilo. Nejdříve se jmenoval Sportovní komise pro ženy, poté od roku 1985 se přejmenoval na ředitelství pro záležitosti ženského sportu a od roku 1989 dál se jmenuje Zastupitelství organizace tělesné výchovy pro ženy a záležitostí ženského sportu. Dodatečně organizace ženského sportu byla založena v roce 1981, která ale neiniciovala žádné podněty, až od roku 1989. Ve spojení s učitelkami tělocviku, bývalými vrcholovými atletkami a sportovkyněmi, stejně tak jako nábožensky orientovanými skupinami žen pracovali společně na podpoře a propagaci fyzických aktivit a sportu pro ženy a dívky. Zasloužila se o to především Faezeh Hashemi, dcera Hashemi Rafsanjani a viceprezidentka Íránského olympijského výboru. Jejich vytrvalost, politické zázemí a také ty správné argumenty pro zařazení ženských sportů do programu k tomu výrazně napomohly. V průběhu citovala Proroka a islámskou doktrínu, aby dodala váhu a legitimitu této iniciativě. Hlavním argumentem byl, a stále tak je, zlepšení zdravotního stavu ženy, což přinese zdraví do jejich rodin.¹¹⁶

Od poloviny osmdesátých let WSO (WSO je nadřazená organizace pro řadu ženských sportovních asociací a je také zodpovědná za výzkum a plánování), které úzce spolupracuje se zastupitelství Organizace tělesné výchovy pro ženy a záležitostí ženského sportu v rámci ministerstva školství, zvětšuje své

¹¹⁴

¹¹⁵ AdnKronosInternational. *Iran: Women excluded from sports in the name of Islam*. [online].

AdnKronosInternational [cit.2014-04-25] Dostupné z:

<http://www.adnkronos.com/AKI/English/Sport/?id=1.0.1687961175>

¹¹⁶ Pfister, 2003, str. 213.

pravomoce a aktivity. Podle jejich oficiálních webových stránek je jejich cílem podpora fyzického a duševního zdraví, mezilidské vztahy a morální, ideologická a spirituální kondice, stejně tak jako zajišťování volnočasových aktivit. V oblasti sportu pro všechny, aktivity jako posilování a aerobik jsou obhajované a podporované, jelikož jsou snadné, finančně nenáročné a snadno se provozují doma nebo na gymnáziích. V oblasti vrcholového sportu, sportovkyně jsou vybrány a trénovány v řadě sportů. Současně WSO si dala za úkol zaměřit se na výcvik trenérek a ženských rozhodčí stejně tak jako pořádání domácích a mezinárodních soutěží v zájmu výzkumu ženských sportů a rozvoji mezinárodních vztahů¹¹⁷.

Od roku 1980 byly zakládány řady různých asociací v mnoha sportech, především v plavání, následované badmintonem a gymnastikou (1981), basketbalem, stolním tenisem a atletikou (1982), volejbal (1983) a tak dále. V 1997 byla založena Asociace pro sport pro všechny a v květnu 2000 byla založena dokonce fotbalová asociace.

V roce 2003 v 28 provinciích země jsou organizace pro 27 sportů pro ženy a jedna sportovní výzkumná asociace s 30 000 členy, což je více jak čtvrtina obyvatel Teheránu. Téměř 40% žen, které sportují, se věnují aerobiku. Mezi další oblíbené sporty patří plavání, volejbal a badminton. Pokud se podíváme na tyto údaje z brožurky vydané WSO na konci devadesátých let, tak tyto sportující ženy představují zanedbatelnou část veškeré ženské populace žijící v Íránu (cca 30milionu dívek a žen). Jiné údaje však vydal televizní pořad, který se zabývá sportem pro ženy, a to takové, že v roce 2003 pět milionů žen v Íránu se věnuje nějakému sportu, přičemž 2 miliony z nich se účastní soutěží. Po Íránské islámské revoluci v Íránu jen bylo 9 trenérek, v roce 2000 18 000. Na konci roku 2001 bylo v Íránu 23000 trenérek a 12 000 žen rozhodčích. Výše zmíněné údaje dokazují, že došlo k boomu v ženském sportu v Íránu.¹¹⁸

Podíváme-li se na olympijské hry a íránské sportovkyně, tak Íránská olympijská komise zapsala podporu ženského sportu do svých statut.

¹¹⁷ Pfister, 2003, str. 213-214.

¹¹⁸ Pfister, 2003, str. 214.

Dodatečně Národní olympijský výbor podporuje Federaci ženského sportu pro islámské země, která byla založená 1991 a jejíž prezidentkou je Faezeh Hashemi. Hlavní úkol této federace je organizování muslimských sportovních her pro ženy.¹¹⁹

Situace se však změnila po Íránské islámské revoluci v roce 1979, kdy měly ženy zakázaný přístup, vedle dalších omezení, na sportovní klání a zákaz vstupu na sportovní soutěže, kde sportovali muži. Po tomto vyhlášení nastaly nepokoje hlavně z důvodu, že protihráčova strana měla možnost mít v hledišti ženy. Na základě toho bylo ženám umožněno dívat se na sporty jako volejbal nebo basketbal. Nicméně na nepopulárnější sport fotbal měly ženy přístup zakázán. Toto nařízení, které ženám zakazovalo vstup na sportovní utkání, bylo v roce 2006 íránským prezidentem zrušeno a ženy mají povolení vstupu na sportovní události. Toto rozhodnutí s velkým nadšením přivítali zejména aktivisti bojující za lepší práva žen. Zároveň íránský prezident prohlásil, že nařídil íránskému výboru pro tělesnou výchovu, aby o ženy během sportovních událostí bylo náležitě postaráno.¹²⁰

5.2. Sport a ženy v Iránu

5.2.1 Marjan Kalhor

Této mladé dívce je 21 let. A na zimních olympijských hrách v Soči měla tu čest nést vlajku své země. Čím je výjimečná tato slečna? Právě tím, že se zúčastnila olympijských her a navíc měla tu čest nést vlajku své země na olympijských hrách. Nikdy předtím se olympijských her íránská žen nezúčastnila. Marjan má další tři sourozence, její bratr jí dělá zároveň i

¹¹⁹ Pfister, 2003, str. 214.

¹²⁰ BBC News (2006). *Sporting chance for Iranian women*. [online]. BBC News [cit.2014-04-26]
Dostupné z: http://news.bbc.co.uk/2/hi/middle_east/4938912.stm

trenéra. Lyžování se věnuje od čtyř let života. Jak sama říká, setkávala se s názory, že pro muslimskou dívku se nehodí, aby se věnovala sportu.¹²¹

Tento příběh je ještě více zajímavý tím, že Marjan reprezentovala zemi v alpském lyžování. Avšak Írán poskytuje ideální podmínky pro lyžování.

V Íránu je několik desítek vrcholů hor, které mají třeba i 4000m. Setkáváme se zde s různými protiklady. Írán v této oblasti poskytuje dobré podmínky pro lyžování, svahy íránských sjezdovek nemusí být tolik veřejně známé, jako třeba některá evropská letoviska. Z tohoto důvodu by íránské sjezdovky mohly být velkým lákadlem pro milovníky lyžování a snowboardingu. Nicméně problém představuje postavení Íránu vůči ostatním zemím, jedná se hlavně o obohacování uranu, o íránský jaderný program. Určitý problém představují také nařízení spojená se zákazem pití alkoholu. Nejedna lyžařka či snowboardistka se na evropských sjezdovkách posilí nějakým alkoholem, případně večer sportovci tráví večer zábavou, ke které se někteří rádi napijí.¹²²

Marjan představuje určitou naději pro íránské dívky a ženy, které chtějí závodně soutěžit. Ona sama říká, že je velmi ráda ne jen kvůli sobě, že se mohla jako dívka zúčastnit této vrcholové akce, ale ví, že teď představuje inspiraci pro ostatní, kteří chtějí, je to možné dostat se jako ona na olympijské hry.¹²³

5.2.2 Fotbal

Mužský fotbal v Íránu má značnou popularitu. Nejvyšší fotbalovou ligu v Íránu hraje 16 týmů, můžeme se setkat s pojmem Iran Pro League, neboli první liga.

¹²¹ USA Today, Lopresti, M. (2010). *Skier Marjan Kalhor carries hopes for Iran, Iranian women* [online]. USA Today [cit.2014-04-23] Dostupné z: http://usatoday30.usatoday.com/sports/columnist/lopresti/2010-02-21-lopresti-on-iranian-skier_N.htm

¹²² Bloomberg, Wolfensberger, M. (2006). *Iran's Sun, Snow Lure European Skiers to Nuclear Pariah's „Fun“* [online]. Bloomberg [cit.2014-04-23] Dostupné z: <http://www.bloomberg.com/apps/news?pid=newsarchive&sid=aGpcjac1ZTF8&refer=culture>

¹²³ USA Today, Lopresti, M. (2010). *Skier Marjan Kalhor carries hopes for Iran, Iranian women* [online]. USA Today [cit.2014-04-23] Dostupné z: http://usatoday30.usatoday.com/sports/columnist/lopresti/2010-02-21-lopresti-on-iranian-skier_N.htm

Další liga má název Azadegan League skupina A a skupina B, což je druhá liga. Další soutěž je druhá divize, tedy třetí liga a poslední soutěží je třetí divize, čtvrtá liga.¹²⁴

5.2.2.1 Íránské ženy a fotbal

Stejně jako v jiných zemích, i zde v Íránu je fotbal jeden z nejpobulárnějších sportů. Oblíbený je nejen u mužské populace, ale i u ženské populace. I ženy toužily aktivně se podílet na tomto sportu.

Rok 1970 platí za počátek ženského fotbalu v Íránu. Hlavním impulsem bylo zhlédnutí zápasů jiných ženských týmů, které proti sobě hrály v Japonsku, íránské trenéři zde byli na školení FIFA. Jak bylo výše zmíněno, první fotbalový tým byl Taj, další vznikly poté. Ze vzájemných zápasů, kde se mohly představit hráčky, byly vybrány ty nejlepší a byly zařazeny do národního ženského fotbalového týmu. Ženský fotbal vzkvétal až do roku 1979, kdy proběhla Íránská islámská revoluce. V roce 1993 se ženský fotbal v Íránu, tentokrát ovšem v podobě futsalu, do popředí, konkrétně se začal znovu formovat na univerzitě Alzahra. Futsal je de facto fotbal, který se hraje v hale. Zpočátku docházelo ke sporům, instituce mající na starost sport byly proti obnově tohoto sportu, studenti této univerzity však získali velké zalíbení ve sportu, univerzita nakonec byla nucena pozměnit zákon a tím umožnila vzniknutí první neoficiální ženské soutěže, která byla uspořádána od íránské revoluce. Celkem se jí zúčastnilo 10 týmů, které většinou byly součástí této univerzity, zbytek doplnily týmy z jiných národních škol. Futsal má mezi ženami v Íránu značnou oblíbenost. Na mezinárodní scéně jsou Íránky také úspěšné. To dokazuje jejich úspěch v podobě stříbrné medaile na Asian Indoor and Martial Arts Games v Jižní Koreji. Íránky prohrály s japonským výběrem.¹²⁵ Mezi další úspěchy se řadí zisk dvou zlatých medailí z Mezinárodních islámských her pro ženy v roce 2001 a 2005. Ženský futsalový národní tým reprezentuje zemi na

¹²⁴ National Football Teams. *Leagues and Clubs of Iran* [online]. National Football Teams [cit.2014-04-27] Dostupné z: http://www.national-football-teams.com/leagues/88/2013_1/Iran.html

¹²⁵ PressTV (2013). *Iranian women's futsal team wins silver at Asian Indoor Games* [online]. PressTV [cit.2014-04-26] Dostupné z: <http://www.presstv.ir/detail/2013/07/06/312451/iranian-womens-futsal-team-wins-silver/>

dalších mezinárodních soutěží, většinou jsou to soutěže v rámci Blízké východu, ze kterých také posbíraly cenné kovy.¹²⁶

Íránské fotbalistky se navzdory postupně uvolňující atmosféře potýkají nadále s jistými omezeními při sportu. Příkladem je povinné podstoupení takzvaných generových zkoušek, které mají za cíl zjistit, zda jsou skutečně ženy. Jedná se o týmy, které hrají profesionální ligu. Prohlášení bylo vydané poté, co bylo zjištěno, že některé hráčky měli být muži, kteří zatím neměli prodělanou úplnou přeměnu na ženu nebo trpí poruchou osobnosti. Operace změny pohlaví jsou v Íránu legální. V případě, že dotyčná osoba prodělá úplnou změnu, bude moci opět reprezentovat tým ve fotbale.¹²⁷

Íránský národní fotbalový tým navíc utrpěl porážku ještě předtím, než nastoupil k rozhodujícímu kvalifikačnímu zápasu ve fotbale, který měl rozhodnout o účasti nebo neúčasti íránských fotbalistek na letních olympijských hrách v Londýně 2012. Rozhodnutí přišlo od asociace FIFA, která zrušila kvalifikační zápas. Zrušení tohoto utkání bylo z důvodu pokrývky hlavy íránských fotbalistek. FIFA zdůvodňovala své rozhodnutí tím, že pokrývka hlavy může být nebezpečná při sportu, protože hrozí poranění krku a svým rozhodnutím se odvolávala na pravidla, která určují, v jakém případě je možno nastoupit k zápasu. Podle slov bývalé trenérky íránské ženské reprezentace Shahrzad Mozafar, FIFA tímto rozhodnutím „zabila“ íránský ženský fotbal.¹²⁸ Každý sport, který děláte na vrcholové úrovni, chcete dotáhnout do nejvyšší možné úrovně, pro všechny sportovce je to účast na olympijských hrách. V případě že je vám zakázáno zúčastnit se tohoto největšího sportovního svátku, ztrácíte de facto motivaci pro další hru, snažení se dostat se mezi elitu. Navíc i pro mladé sportovce není příliš lákavé věnovat se sportu, který už má předem dané stop

¹²⁶ Pars Times. *Iran Women's Football Team*. [online]. Pars Times [cit.2014-04-23] Dostupné z: <http://www.parstimes.com/soccer/women.html>

¹²⁷ The Telegraph. Tait, R. (2014). *Iranian women footballers to undergo tender tests*. *World* [online]. The Telegraph [cit.2014-04-23] Dostupné z: <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/middleeast/iran/10622778/Iranian-women-footballers-to-undergo-gender-tests.html>
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/middleeast/iran/10622778/Iranian-women-footballers-to-undergo-gender-tests.html>

¹²⁸ The Washington Post. Erdbrink, T. (2011). *Olympics 2012: FIFA bans headscarves for Iranian women's soccer team*. [online]. The Washington Post [cit.2014-04-26] Dostupné z: http://www.washingtonpost.com/sports/united/olympics-2012-fifa-bans-headscarves-for-irans-women-soccer-team/2011/06/06/AGzT1JKH_story.html

na olympijské hry i jiné významné sportovní události. To vysvětluje výše popsaná slova bývalé trenérky fotbalové ženské reprezentace.

Avšak zpráva z března tohoto roku přináší opět změnu. FIFA oficiálně povolila nošení pokrývky hlavy z náboženských důvodů během fotbalových zápasů. Rozhodnutí bylo vydáno po zasedání Mezinárodní fotbalové rady v Curychu a vztahuje se jak na ženy, tak na muže. Barva pokrývky hlavy by měla být stejná jako dres.¹²⁹

Na druhou stranu, díky tomuto rozhodnutí se rozpoutala diskuze, jak by bylo možné zajistit účast muslimských žen na mezinárodních soutěžích a zachovat jejich oblečení, které jim předepisují zákony jejich země. Tím byly vyrobeny speciální sportovní hidžáby, které mají muslimkám umožnit účast na mezinárodní sportovní scéně.¹³⁰ Tyto hidžáby mají suchý zip, který má zajistit to, aby se zamezilo nebezpečí poranění krku, a zároveň s tím splňuje i podmínky pro zahalení žen při sportu. Průkopnicí ve sportovních hidžábech je původem Íránka žijící v Kanadě Elham Seyed Javad. Tato žena se zabývá designem sportovních hidžábů, které pomohou muslimkám k tomu, aby se mohly zúčastňovat sportovních soutěží bez toho, aniž by čelily hrozbě vyloučení ze soutěží kvůli nezpůsobilosti jejich sportovního oblečení. Je to oblast, kterou se po dlouhou dobu nikdo nezaobíral. Elham Seyed Javad na svých webových stránkách ResportOn. Sportovní hidžáb od Elham má 10 různých velikostí v bílé barvě. Hidžáb schovává vlasy žen, zároveň je navržen tak, aby rychleji usychal a zachovával si tvar i po několika vypráních. Elham se rozhodla pro podnikání v oblasti sportovních hidžábů po události v roce 2007, kdy bylo pět muslimských žen vyloučeno z turnaje taekwonda v Montrealu, protože jejich pokrývky nesplňovaly předepsané kvóty sportovní federace. Elham studovala v Montrealu průmyslovou školu a po těchto událostech ještě na škole navrhla způsob, jak by problém mohl být vyřešen v podobě elastického trička s kapucí. Elham tedy předložila muslimkám i sportovnímu

¹²⁹ BBC Sport. (2014). *FIFA allows wearing of head covers for religion reasons*. [online]. BBC Sport [cit.2014-04-27] Dostupné z: <http://www.bbc.com/sport/0/football/26398297>

¹³⁰ The Guardian. Khaleeli, H. (2012). *Sports hijabs help Muslim women to Olympic Access* [online]. The Guardian [cit.2014-04-23] Dostupné z: <http://www.theguardian.com/sport/the-womens-blog-with-jane-martinson/2012/jul/23/sports-hijabs-muslim-women-olympics> 27.4.

světu obecně možnost, jak se zúčastňovat mezinárodních soutěží.¹³¹ Jedná se vlastně o novinku, stejně jako tomu bylo s novým oblečením pro muslimky, které chtěly plavat, takzvané burqini.¹³² Burqini byly navrženy v roce 2003, jejich návrhářkou je Aheda Zanetti. Inspiraci našla při sledování její neteře při nohejbale, kde měla její neteř na sobě tradiční hidžáb. Po této zkušenosti se rozhodla navrhovat sportovní oblečení, které se hodí k danému sportu. Slovo burqini je pod ochrannou známkou společnosti Ahhida. Burqini mají ve světě velké uznání a proslulost. Tento oblek byl vyvinut v souladu s islámským kodexem oblékání a získala oficiální certifikaci z islámské komunity na podporu dívek.¹³³ Můžeme se setkat ještě s jedním pojem, takzvané velkini. Jedná se také o druh plavek, který umožňuje muslimkám koupat se ve vodě a přitom zajišťuje „ochranu“ jejich těla tak, aby byly splněny všechny požadavky podle Koránu.¹³⁴

5.2.3 Bojové umění wushu a íránské ženy

Wushu je bojový sport, který vychází z tradičních čínských bojových umění. Tento sport praktikuje velké množství lidí, slouží především k udržení zdraví, slouží jako sebeobrana a zároveň mezi sebou sportovci soutěží i na mezinárodní úrovni.¹³⁵ Tento sport patří také k oblíbeným sportům v Íránu. Díky uvedeným informacím níže v textu by se dalo konstatovat, že Íránky patří velmi úspěšným závodnicím v tomto sportu. Dokladem toho jsou získaná ocenění. Příkladem je získání třech zlatých medailí z mistrovství ve wushu s pořadníkem číslo 11. Mistrovství se konalo v turecké Ankaře. Maryam Hashemifroud vyhrála zlatou medaile v kategorii 65 kg v části nazývanou

¹³¹ Women in Sport (2011). *The Sports Hijab: Iranian-born Canadian designer Elham Seyed Javad Adopting the Hijab for Muslim Athletes* [online]. Women in Sport [cit.2014-04-27] Dostupné z: <http://womeninsportinternational.blogspot.cz/2011/05/sports-hijab-iranian-born-canadian.html>

¹³² The National, Biedermann, F. (2012). *A football friendly hrap ma give Muslim women a sporting chance with FIFA*. [online]. The National [cit.2014-04-27] Dostupné z: <http://www.thenational.ae/news/world/europe/a-football-friendly-hijab-may-give-muslim-women-a-sporting-chance-with-fifa>

¹³³ Burqini Swiwear. *The BURQINI/BURKINI Brand Story*. [online]. Burqini Swimwear [cit.2014-04-27] Dostupné z: <http://www.burqini.com/>

¹³⁴ Velkini. *About us*. [online]. Velkini [cit.2014-04-27] Dostupné z: <http://www.veilkini.com/pages/about>

¹³⁵ Official website international wushu federation. *Traditional Wushu*. [online]. Official Website International Wushu Federation. [cit.2014-04-27] Dostupné z: http://www.iwuf.org/sport_02.asp

Sanda (novodobý čínský název je Sanshou a znamená účinná i velmi flexibilní aplikace bojových znalostí ve volném boji. Čínský plno-kontaktní bojový styl se rozděluje do třech skupin¹³⁶). Shahrbanou Mansourian zdolala ve finále tureckou soupeřku v kategorii 70 kg také v sekci Sanda. Maliheh Fazli porazila italskou soupeřku v kategorii 75 kg a také to bylo v části sanda. Tohoto mistrovství se zúčastnilo přibližně 700 sportovců z 83 zemí světa.¹³⁷

Stejně jako na 11. mistrovství ve wushu, i ve 12. Mistrovství ve wushu získaly íránské sportovkyně tři zlaté medaile. 12. Mistrovství ve wushu se konalo v Kuala Lumpur. Zlatou medaili vybojovala Elaheh Mansourian v kategorii 52 kg v sekci sanda, když porazila jihokorejskou soupeřku. Maya Hashemi zdolala francouzskou soupeřku v kategorii 65 kg v části sanda a Shahrbanou Mansourian vybojovala také zlatou medaili v kategorii 75 kg v části sanda, když porazila soupeřku z Kanady.¹³⁸

Ve wushu sportu jsou úspěšné i juniorské reprezentantky Íránu. Na 7. juniorském mistrovství ve wushu, které se konalo na Filipínách, získala íránská juniorská reprezentantka zlatou medaili v kategorii gunshu.¹³⁹ Gunshu je vlastně soutěž, kde se používá při předvádění sestav (taolu) tyč.¹⁴⁰

Na příkladu íránské sportovkyně je vidět, že i když má člověk postižení, může se věnovat sportu i na mezinárodní úrovni, i když se jedná o ženu, která pochází z Íránu. Mojdeh Mardání vyhrála v roce 2013 v bulharském městě Sofii na Světových hrách pro neslyšící zlatou medaili v karate.¹⁴¹

¹³⁶ Česká federace wushu. *Sanda*. [online]. Česká federace wushu [cit.2014-04-27] Dostupné z: <http://www.czechwushu.cz/index.php/sanda>

¹³⁷ PressTV (2011). *Iran women Wushu athletes win gold*. [online]. PressTV [cit.2014-04-27] Dostupné z: <http://www.presstv.ir/detail/204529.html>

¹³⁸ PressTV (2011). *Iran women Wushu athletes win gold*. [online]. PressTV [cit.2014-04-27] Dostupné z: <http://www.presstv.ir/detail/204529.html>

¹³⁹ PressTV (2013). *Iran junior wushu artists grab two gold in Asia tournament* [online]. PressTV [cit.2014-04-27] Dostupné z: <http://www.presstv.com/detail/2013/08/10/318019/iran-wins-2-golds-in-asia-wushu-tourney/>

¹⁴⁰ Česká federace wushu, Rohel, M. (2014). *Pravidla-taolu*. [online]. Česká federace wushu [cit.2014-04-23] Dostupné z: <http://www.czechwushu.cz/index.php/pravidla/54-pravidla-taolu>

¹⁴¹ PressTV (2013). *Iranian fiale athlete wins gold medal at 2013 Deaflympics*. [online]. PressTV [cit.2014-04-27] Dostupné z: <http://www.presstv.ir/detail/2013/07/30/316374/iran-snatches-gold-in-2013-deaflympics/>

5.2.4 Pólo a íránské ženy

Pólo (Chogân) je kolektivní jezdecký sport. Dva týmy po čtyřech jezdcích na koních musí za pomoci pálek dostat míček do soupeřovy branky.¹⁴²

Pólo zřejmě vzniklo ve starověké Persii, i když přesný původ není prozatím znám. Avšak perská literatura a umění předkládají množství ukázek póla. Jeden z nejslavnějších básníků íránského původu Ferdowsi popisuje královské turnaje v pólu v eposu Šáhnáme.¹⁴³ Hlavní náměstí v historickém centru města Isfahán bylo královské hřiště pro pólo, jehož rozměry sloužily jako předloha pro ostatní hřiště pro pólo v celém světě. Pólo se odtud rozšířilo do Indie a odtud díky Angličanům do celého světa.¹⁴⁴

Pólo bylo nazýváno jako Hra králů. Pólo během staletí upadávalo v zapomnění, ale v postrevolučním islámském Íránu zažívá opět boom. Rodina Zulfiqari hrála po desetiletí pólo, jejich cílem je opět obnovit tento národní sport. Cílem sportovců je dostat do veřejného podvědomí tento sport. V této době pólo není již výsadou bohatých a elitářských skupin.¹⁴⁵

V tomto sportu nenacházejí zálibení jen muži, ale věnují se mu i ženy. Na jednu stranu není jinak překvapivé, že se pólu věnují i ženy, ve starověké Persii byly nedílnou součástí tohoto zajímavého sportu. Historie žen věnující se pólu se datuje přibližně do čtvrtého století. Pólu se podle všeho věnovaly i princezny a královny a zřejmě bylo pólo dokonce více oblíbenějším sportem u žen, než u mužů během tohoto období. I proto se snaží íránská federace pro pólo podporovat ženské hráčky. Pro ženy však opět platí omezení v oblečení a také určitou hrozbu zranění, protože skloubit dohromady soustředění se na hru, ovládat koně a hlídat oblečení, je poněkud těžké. Ženy mají při zápase na sobě hidžáb, ale nosí na sobě ještě speciální kabát vyrobený z bavlny, který

¹⁴² Sport Polo. *Basic Rules of Polo*. [online]. Sport Polo [cit.2014-04-23] Dostupné z: http://www.sportpolo.com/spectators/Rules_of_Polo.htm

¹⁴³ Iran Chamber Society. *Sport in Iran* [online]. Iran Chamber Society [cit.2014-04-27] Dostupné z: http://www.iranchamber.com/sport/chogan/chogan_history.php

¹⁴⁴ Iran Chamber Society. *Sport in Iran* [online]. Iran Chamber Society [cit.2014-04-27] Dostupné z: http://www.iranchamber.com/sport/chogan/chogan_history.php

¹⁴⁵ Iran Chamber Society. *Sport in Iran* [online]. Iran Chamber Society [cit.2014-04-27] Dostupné z: http://www.iranchamber.com/sport/chogan/chogan_history.php

přesahuje přes kolena a zápěstí a sahá až ke krku.¹⁴⁶ Ale ani problémy spojené s oblečením nekazí íránským ženám radost z toho, že je to zase určitá forma pokroku.¹⁴⁷

V roce 2008 byl uspořádán v Íránu po několika set letech mezinárodní ženský turnaj v pólu. Týmy, které se mezi sebou utkaly, byly týmy z domácího Íránu, poté tým z Anglie a Austrálie. Turnaj se konal v místě vzdáleného 45 minut od Teheránu v Kanoon Chogan Polo klubu. Turnaj probíhal po dobu třech dní a vítězem se stal tým z Anglie.¹⁴⁸

5.2.5 Íránské ženy a motorismus

Laleh Seddigh je přezdívána v Íránu jako ženský Schumacher. Mladá dáma, která vystudovala doktorát na univerzitě v Teheránu a vyučuje na teheránské průmyslové škole, si tuto přezdívku vysloužila díky svým obdivuhodným výkonům v ženských automobilových závodech. Mnoho lidí v Íránu věří, že je schopná překonat muže v řídičském umění. Ve 28 letech byla po celé zemi známá pro své řídičské umění.¹⁴⁹

Laleh Seddigh se začala učit řídit auto už ve třinácti letech od svého otce. Sama říká, že byla velmi energické dítě a v řízení auta viděla možnost, jak využít svojí „přebytečnou energii“. Než dosáhla věku, kdy si mohla udělat řídičák, uměla už dobře řídit. V té době jí však ještě vůbec nenapadlo, že by mohla být profesionální závodnicí. Později však začala získávat tituly a chyběl jen krůček k tomu, aby se začala věnovat sportu závodně.¹⁵⁰

Při jednom z rozhovorů padla otázka, jak si myslí, že lidé v Íránu vnímají její úspěch. Odpověděla, že si myslí, že více lidí na ní může žárlit, ale nestará se

¹⁴⁶ AIPS (2008). *Women's Polo returns to Iran*. [online]. AIPS [cit.2014-04-27] Dostupné z: http://www.aipsmedia.com/index.php?page=news&cod=404&tp=n#.U10_n_l_voc

¹⁴⁷ AIPS (2008). *Women's Polo returns to Iran*. [online]. AIPS [cit.2014-04-27] Dostupné z: http://www.aipsmedia.com/index.php?page=news&cod=404&tp=n#.U10_n_l_voc

¹⁴⁸ AIPS (2008). *Women's Polo returns to Iran*. [online]. AIPS [cit.2014-04-27] Dostupné z: http://www.aipsmedia.com/index.php?page=news&cod=404&tp=n#.U10_n_l_voc

¹⁴⁹ BBC News, Antelava, N. (2005). *Iran salutes female „Schumacher“*. [online]. BBC Nes [cit.2014-04-27] Dostupné z: http://news.bbc.co.uk/2/hi/middle_east/4349341.stml

¹⁵⁰ Radio Free Europe (2007). *Iranian Rancing Authorities Stall Women's East-Track Career*. [online]. Radio Free Europe [cit.2014-04-27] Dostupné z: <http://www.rferl.org/content/article/1079220.html>

o to, kdo si co myslí. Doufá, že i nadále bude vyhrávat v automobilových závodech. Sama říká, že není jednoduché soutěžit s muži, ale jejím cílem je také to, že na sobě může ukázat ostatním ženám, že nic není nemožné a aby jí ženy následovaly. Její slova budou zřejmě vyslyšena, protože závody v automobilech jsou u íránských žen stále více oblíbenější. Věří také, že jí bude povoleno soutěžit s muži.¹⁵¹

V roce 2007 však dostala zákaz na rok závodit, neboť byla obviněna z porušení technických pravidel pro soutěž během pátého závodu tehdejšího turné automobilových závodů. Sama závodnice však vinu odmítala a věřila, že se stala obětí spiknutí vůči její osobě jako ženy- závodnice.¹⁵²

5.2.5.1 Speed Sisters

Mohlo by se zdát, že případ íránské automobilové závodnice Laleh Seddigh je ojedinělý a možná trochu kuriózní případ na Blízkém Východě. Ale opak je pravdou. Ženy, které sedají za volant a soutěží, jsou i v Palestině a říkají si Speed Sisters.

Speed Sisters závodí v pouličních závodech a závodí i s muži. Dostávají se tak i do mezinárodní pozornosti a boří tím zažitě stereotypy. Betty Saadeh, Noor Dawood, Mona Ennab a Marah Zahalka je kompletní kvarteto Speed Sisters. Tým byl založen v roce 2009 za pomoci britského konzulátu v Jeruzalémě. Mona začala ilegálně závodit v roce 2004, poté se setkala s manažerem federace, který jí nabídnul, aby potrénovala společně s muži. Po dobu čtyř let trénovala sama bez dlší účasti žen a jak sama řekla, bylo to pro ní těžké období, protože ji v prvních letech nepřijali mezi sebe. Situace se moc nezlepšila ani po příchodu dalších žen. Skupina žen dosáhla maximálně osmi

¹⁵¹ Radio Free Europe (2007). *Iranian Rancing Authorities Stall Women's East-Track Career*. [online]. Radio Free Europe [cit.2014-04-27] Dostupné z: <http://www.rferl.org/content/article/1079220.html>

¹⁵² Radio Free Europe (2007). *Iranian Rancing Authorities Stall Women's East-Track Career*. [online]. Radio Free Europe [cit.2014-04-27] Dostupné z: <http://www.rferl.org/content/article/1079220.html>

členek v roce 2010, zůstaly však ve čtyřech. Závodnice se staly velmi oblíbené v Palestině a mají velké množství fanoušků.¹⁵³

Počátky těchto závodů podle slov předsedy a spoluzakladatele Khaleda Qaddoura Palestinské motorové federace byly těžké. Po příchodu Speed Sisters vzrostl velký zájem o tuto malou federaci.¹⁵⁴

Shrnutí

Porovnáme-li Turecko s Íránem, je zřejmé, že v Turecku mají sportovkyně výborné zázemí pro sport, také vyhledávání informací jde dobře. Získaly ať už v kolektivních sportech, tak i ve sportech individuálních celosvětové úspěchy. Turecko je jeden ze sekulárních států, kde ženy nenarážejí na problémy, které by jim znemožňovaly účastnit se a věnovat se danému sportu. Naopak Írán patří ke státům, kde se na jedné straně zachovávají islámské tradice, na straně druhé proniká do Íránu moderna. Obecně řečeno, spousta lidí má v podvědomí, že nejen muslimky v Íránu nemají možnost věnovat se sportu. Podle získaných informací je ale skutečnost jiná. Ve výše popsaných řádcích je vidět, že íránské sportovkyně se zúčastňují sportů a získávají úspěchy i na mezinárodní scéně. Je ale pravda, že dodržování zahalování při sportu znemožňuje některým sportovkyním účastnit se některých soutěží nebo je prozatím těžké vybudovat si silnější postavení a uznání v zemi. Výraznější úspěchy muslimských íránských žen na mezinárodních soutěžích ve světovém měřítku, jako jsou olympijské hry či mistrovství světa, do této doby nejsou, ale za úspěch můžeme považovat to, že i když je Írán jednou z tradičních islámských zemí, íránské sportovkyně zaznamenaly mezinárodní účast na vrcholových sportovních akcích, které se konají v rámci Asie nebo jsou určené danému sportu. Rozruch okolo vyloučení íránské ženské fotbalové reprezentace kvůli jejich zahalení z utkání proti Jordánsku, které mělo rozhodnout o případném postupu na olympijské hry v Londýně 2012, způsobil

¹⁵³ AlJazeera, Gilbert, S., Simeonov, L. (2013). *Palestine's fast and furious females*. [online]. AlJazeera [cit.2014-04-23] Dostupné z: <http://www.aljazeera.com/indepth/features/2013/10/palestine-fast-furious-females-20131031313452469.html>

¹⁵⁴ AlJazeera, Gilbert, S., Simeonov, L. (2013). *Palestine's fast and furious females*. [online]. AlJazeera [cit.2014-04-23] Dostupné z: <http://www.aljazeera.com/indepth/features/2013/10/palestine-fast-furious-females-20131031313452469.html>

takovou malou revoluci v oblečení pro muslimské sportovkyně. I tento incident pomohl paradoxně k tomu, že se našli a stále hledají způsoby, které umožní muslimkám zúčastňovat se jak národních soutěží, tak mezinárodních soutěží. Je to i dobrým impulsem pro mladé dívky, které chtějí sportovat.

Seznam sportovkyň nebo týmů, které jsou popsány výše, je jen zlomek těch, které sportují. Další sporty jako je volejbal, lehká atletika, triatlon, golf a další, má v Íránu své zástupkyně, které reprezentují zemi a jsou úspěšné.

6 SAUDSKÁ ARÁBIE

Tradiční i moderní sporty jsou velmi populární v Saudské Arábii. K tradičním sportům v minulosti patřily dostihy koňů i velbloudů, sokolnictví. Nejpopulárnější sport v Saudské Arábii je, jako v předchozích uvedených státech, fotbal. V Saudské Arábii mezi sebou soutěží fotbalové týmy v profesionální saudské fotbalové lize. Fotbal má značnou podporu od fanoušků, kdy se na zápas schází i třeba celé rodiny. Saudská Arábie má také mužský fotbalový národní tým. Mezi další oblíbené sporty patří volejbal, gymnastika a basketbal. Oblibu má i golf, v Saudské Arábii jsou prvotřídní hřiště.¹⁵⁵

6.1 Tradiční sporty

6.1.1 Závod velbloudů

Závody velbloudů mají dlouhou tradici u beduínů. V minulosti se pořádaly závody přes velké plochy pouště. V Rijádu se pravidelně každý týden konají velbloudí závody na stadionu Al Riyadh, což je velké kruhové velbloudí závodíště. Další závody se konají na mezinárodním stadionu King Fahd. Jedny z nejznámějších velbloudích závodů se konají na Janadriyah festivalu, které v Rijádu probíhají na jaře a přibližně 1000 soutěžících se účastní těchto závodů.¹⁵⁶

¹⁵⁵ Royal Embassy of Saudi Arabia. *Sport and Recreation*. [online]. Royal Embassy of Saudi Arabia [cit.2014-04-27] Dostupné z: http://www.saudiembassy.net/about/country-information/sports_and_rec/

¹⁵⁶ Angloinfo. *Traditional Sports in Saudi Arabia*. [online]. Angloinfo [cit.2014-04-27] Dostupné z: <http://saudiarabia.angloinfo.com/lifestyle/sports-and-leisure/traditional-sports/>

6.1.2 Dostihy

Koňské dostihy patří k nejoblíbenějším tradičním sportům v zemi. Arabští koně jsou známy po celém světě, především jejich rodokmen, který je známý tisíce let. Patří k nejvyhledávanějším plemenům na světě. Koňské dostihy jsou nedílnou součástí zábavy v Saudské Arábii. Řadí se vysoko mezi dobrodružné sporty a tvoří důležitou část královské kultury.¹⁵⁷

6.1.3 Sokolnictví

Toto starověké umění je stále možno cvičit v celé zemi. Na Janadriyah festivalu v Rijádu, který se koná každý rok, je vidět umění sokolnictví.¹⁵⁸

Saudská Arábie patří k velmi bohatým státům, může si tedy dovolit investovat do sportovních zařízení. Vznikají tak obrovské sportovní komplexy, takzvaná Sportovní města, které jsou většinou situovány do velkých populačních center. V každém tomto komplexu je stadion, který pojme od 10 000 do 60 000 lidí; dále stadion, kde je k dispozici 5 000 míst k sezení; bazén, který má rozměry jako olympijský plavecký stadion vnitřní venkovní kurty, hřiště, konferenční sály a sportovní kliniky. V menších městech byla vystavena sportoviště a dětská hřiště, aby mladí Saudové měli přístup ke sportu, mohli hrát volejbal, basketbal poblíž svých domovů. U sportovišť jsou zároveň i parky a otevřené prostory a zařízení určená pro indoorové aktivity. Sportovní kluby jsou de facto ve všech městech a obcích. Mladí Saudové si mohou vybrat ze široké škály sportů, ke kterým jsou určeny prostory, především pro fotbal, vnitřní i venkovní kurty, bazény a další. Tyto sportovní kluby v průběhu celého roku organizují pro mládež různé sportovní aktivity.¹⁵⁹

¹⁵⁷ ArRiyadh, Alqada, D. (2012). *Horse Racing*. [online]. ArRiyadh [cit.2014-04-27] Dostupné z: http://www.arriyadh.com/Eng/Sports/Left/Traditiona/getdocument.aspx?f=/openshare/Eng/Sports/Left/Traditiona/Horse-Racing.doc_cvt.htm

¹⁵⁸ Angloinfo. *Traditional Sports in Saudi Arabia*. [online]. Angloinfo [cit.2014-04-27] Dostupné z: <http://saudiarabia.angloinfo.com/lifestyle/sports-and-leisure/traditional-sports/>

¹⁵⁹ Royal Embassy of Saudi Arabia. *Sport and Recreation*. [online]. Royal Embassy of Saudi Arabia [cit.2014-04-27] Dostupné z: http://www.saudiembassy.net/about/country-information/sports_and_rec/

6.2 Ženy v Saudské Arábii a sport

Sport byl v Saudské Arábii po dlouhou dobu ryze mužskou výsadou. Stadiony pro fanoušky daného sportu byly určeny výhradně pro muže, ženy měly zákaz vstupu na tyto stadiony. Obecně téma ženy a sport v Saudské Arábii je velmi kontroverzní. Ženy mohou dělat sport v soukromí svých domovů, ale v případě, že by žena chtěla dělat sport na profesionální úrovni, naráží na překážky. Pokud nemá žena, která se chce věnovat sportu na profesionální úrovni, podporu rodiny, nemá prakticky žádnou šanci uspět. Navzdory úskalím, které muslimky v této zemi provázejí, přeci jen je možné pozorovat určité změny. Saudská Arábie otevřela první sportovní centrum pro ženy. Je to specializované místo přímo pro dívky a ženy. Toto centrum nabízí ženám vzdělávací programy, ve kterých se učí jógu, karate, hubnutí a celkově fyzickou kondici těla. Speciální aktivity jsou vytvořené i pro děti. Několik saudských podnikatelek se zúčastnilo slavnostního zahájení, generální představitel péče o mládež předal tomuto centru licenci, takže ženy tak měly oficiálně potvrzeno, že mohou vykonávat sporty. Majitelka klubu Hana Al Zuhair věří, že je to nový začátek pro ženy, které chtějí sportovat. V centru pracují vyškolení trenéři, někteří u nich prošli školením v zahraničí. Centrum bude spolupracovat se školami, až úřady dovolí školám, aby jim bylo dovoleno nabízet hodiny tělesné výchovy v dívčích školách. Jedním z cílů tohoto programu je také to, že po vzoru již otevřeného centra budou další podobná přibývat a rozšiřovat se.¹⁶⁰

Určité pozitivum přišlo v roce 2013, kdy bylo saudským dívkám oficiálně povoleno praktikovat sporty v soukromých školách. Byla stanovena nová pravidla pro tělovýchovu, kdy dívky mají mít šaty odpovídajícímu sportu a dohled nad sportovkyněmi, i na to jak jsou oblečené, budou mít učitelky. Mluvčí ministerstva zahraničí Mohammed al-Dakhini prohlásil, že toto rozhodnutí vychází z učení náboženství, které dovoluje ženám vykonávat sport v souladu s šaríou. Pro některé Saudy však toto rozhodnutí není nijak

¹⁶⁰ Gulf News, Toumi, H. (2013). *Saudi Arabia opens first sports center for women*. [online]. Gulf News [cit.2014-04-27]
Dostupné z: <http://gulfnews.com/news/gulf/saudi-arabia/saudi-arabia-opens-first-sports-centre-for-women-1.1192220>

závratné, protože ještě před vydáním tohoto rozhodnutí některé soukromé školy již měly program tělesné výchovy pro dívky a vláda o nich měla vědět. Ale rozhodnutí vlády o zavedení programů tělesné výchovy pro dívky do veřejných škol by znamenalo daleko větší pokrok. Další spekulace vyvolává fakt, že již v minulosti došlo k několika pokusům začlenit do škol programy tělesné výchovy, nicméně se tento pokus setkal s velkým odporem.¹⁶¹

6.2.1 Wojdan Ali Seraj Abdulrahim Shahrkhani

Wojdan je saudská reprezentantka v judu. Ona a reprezentantka v běhu Sarah Attar byly historicky prvními ženami ze Saudské Arábie, které se zúčastnily olympijských her. Zúčastnily se letních olympijských her v Londýně v roce 2012. Tím vstoupily do historie Saudské Arábie a možná odstartovaly novou éru účasti saudských sportovkyň na mezinárodní sportovní scéně i možnost žen věnovat se sportu v Saudské Arábii.

Celý příběh na navíc zajímavý tím, že Wojdan byla poprvé na závodech až právě na olympijských hrách v Londýně. Mezinárodní olympijský výbor udělil Wojdan výjimku, která jí umožňovala účast na olympijských hrách. V době, kdy byla kvalifikovaná na olympijské hry, měla Wojdan pouze modrý pásek, to znamená, že nebyla oprávněná startovat na olympijských hrách. Na velkých seniorských sportovních soutěžích je potřeba mít černý pásek (DAN), aby se sportovec mohl zúčastnit soutěže. Wojdan měla v té době ale modrý pásek, judu se věnovala v té době pouze dva roky. Wojdan byla do olympijské saudské skupiny začleněna proto, že Mezinárodní olympijský výbor Saudské Arábii „nařídil“, aby do výpravy zařadila ženu, která bude reprezentovat zemi na olympijských hrách. V případě, že by tak neučinila, byla by vyloučena z olympijských her. I z tohoto důvodu byla Wojdan udělena výjimka. Saudská Arábie začala vyjednávat i Mezinárodním olympijským výborem vyjednávat i

¹⁶¹ CNN, Elwazer, S. (2013). [online]. CNN [cit.2014-04-29]

Dostupné z: <http://edition.cnn.com/2013/05/05/world/meast/saudi-arabia-girls-sports>

proto, že Katar a Brunej vyslaly na olympiádu ženy. Tyto dva zmíněné státy a Saudská Arábie ještě nikdy v historii nevyslaly ženy na olympijské hry.¹⁶²

Wojdan, která se k judu dostala prostřednictvím svého otce, který je rozhodčí v judu, dostala povolení reprezentovat svojí zemi. Nicméně, ze saudské strany, která vyjednávala s Mezinárodním olympijským výborem, musela mít po dobu zápasu na hlavě hidjab, během pobytu v Londýně musela mít mužský doprovod a musela být oblečen podle pravidel šaríi a nesměla během doby zápasu přijít do kontaktu s muži. I přes tyto požadavky a fakt, že Wojdan nesplňovala kvalifikační požadavky nutné k připuštění na olympijské hry, odletěla v červenci do místa olympijských her.

Její soupeřka byla Melissa Mojica, judistka reprezentující Puerto Rico. Vítěz tohoto zápasu byl předem znát, ale pro Wojdan a saudské ženy to byl historický úspěch. Sama Wojdan poté tisku řekla, že je ráda, že mohla vystoupit na olympijských hrách a i když nezískala z her medaili, v budoucnu se věci změní.¹⁶³

Účast Wojdan na olympijských hrách vyvolalo v saudských náboženských kruzích vášnivé debaty a konzervativní společnost se na její účast dívala záporně. To vše ale nezmění nic na tom, že účast žen ze Saudské Arábie dává ostatním ženám z této země naději na změnu. Když Wojdan nastupovala k zápasu a také po zápase, získala si od přítomných diváků ovace, jako by nastoupil domácí závodník a její fotografie obletěly celý svět.¹⁶⁴

¹⁶² Al Arabiya News (2012). *London Olympics: Saudi Judo player allowed to compete wearing hijab*. [online]. Al Arabiya News [cit.2014-04-28]

Dostupné z: <http://english.alarabiya.net/articles/2012/07/31/229440.html>

¹⁶³ The Star (2012). *London 2012: Saudi Arabia's 1st female judo athlete loses bout in 82 seconds*. [online]. The Star [cit.2014-04-28]

Dostupné z:

http://www.thestar.com/sports/olympics/2012/08/03/london_2012_saudi_arabias_1st_female_judo_athlete_loses_bout_in_82_seconds.html

¹⁶⁴ The Independent, Taylor, J. (2012). *London 2012: Wojdan Shaherkani makes history competing as Saudi Arabia's first ever female Olympic athlete*. [online]. The Independent [cit.2014-04-28]

Dostupné z: <http://www.independent.co.uk/sport/olympics/news/london-2012-wojdan-shaherkani-makes-history-competing-as-saudi-arabias-first-ever-female-olympic-athlete-8005090.html>

6.2.2 Sarah Attar

Sarah Attar je další sportovkyně, která reprezentovala Saudskou Arábii na letních olympijských hrách v Londýně v roce 2012. Její příběh je trochu odlišný od Wojdan. Sarah vyrůstala mimo Saudskou Arábii, v Americe, kde se i narodila. Její matka je Američanka a otec pochází ze Saudské Arábie, má dvojí státní občanství.

Attar na olympijských hrách reprezentovala zemi v běhu na 800m. I když doběhla na posledním místě s téměř půl minutovou ztrátou na vítězku rozběhu, při dobíhání do cíle udělali fanoušci Attaar bouřlivé ovace. Při běhu byla na rozdíl od ostatních závodnic komplet zahalená, dlouhé kalhoty, dlouhé rukávy, které zakrývaly ruce a na hlavě tradiční hidžáb.

Attar studovala na kalifornské univerzitě Pepperdine umění. V jednom rozhovoru přibližuje svůj život a život během olympijských her. Sama říká, že díky tomu, že vyrostla v USA měla možnost dostat se ke sportu již v mladém věku. Věnovala se fotbalu, podporu měla i od svého otce. K běhání se dostala prostřednictvím svého přítele, který jí přivedl do týmu. Účastnila se několika maratónů, jako Bostonský maraton, zálibu našla v běhu na dlouhé tratě. Připojila se i k týmu na vysoké škole, sport se stal součástí jeho životního stylu. Na rozdíl od Wojdan, která byla na velké sportovní akci až na olympijských hrách, Attar se zúčastnila před olympijskými hrami několika závodů. Po příjezdu do Saudské Arábie byla vítána jako hrdinka. Je si vědoma, že její příběh je inspirací i pro ostatní sportovce, především pak pro mladé ženy v Saudské Arábii. A pro ní samotnou to byl velmi působivý zážitek. Dá se říci, že se stala po příjezdu do země mladou celebritou. Její mladší bratranec si jí vybral k projektu, který měli ve škole, její fotografie visely všude po třídě a s Attar udělal rozhovor. Její poselství fanouškům je, aby vždy usilovali o tom, co je jejich vášní bez ohledu na to, co to je a zdrželi si pozitivní mysl. A její motto pro saudské ženy je být neustále v pohybu a dívat se vpřed.¹⁶⁵

¹⁶⁵ Saudi Gazette, Nihal, M. (2013). *Sarah Attar: Keep moving forward*. [online]. Saudi Gazette [cit.2014-04-28] Dostupné z: <http://www.saudigazette.com.sa/index.cfm?method=home.regcon&contentid=20130710172931>

Účast těchto dvou mladých sportovkyň se nesečkala s pochopením u některých představenců Saudské Arábie. Islámští duchovní opovrhují oběma sportovkyněmi, porážka Mojdan v zápasu od její sportovkyně berou jako zneuctění její osoby navíc v bojovém umění a před muži. Ahmed al-Marzooqi, editor sportovních stránek shesport.com, prohlásil, že mnoho lidí nepovažuje Attar za Saudku, přesto nechce snížit tento významný okamžik a říká, že je to významná událost v historii Saudské Arábie.¹⁶⁶

6.2.3 Raha Moharrak

Raha Moharrak je první saudskou ženou, která zdolala nejvyšší horu světa Mount Everest. Moharrak pracuje jako grafická designérka v Saudské Arábii.

Horolezectví je specifický sport, pro muslimku, která pochází ortodoxní země, je to ještě daleko více zajímavý příběh. K tomuto sportu se dostala zvláštním způsobem, Moharrak si chtěla vyzkoušet, jaké jsou její možnosti a limity, proto si zvolila tento zajímavý sport. Ale první překážku představoval její otec, který patřil ke konzervativnější části saudské populace. Ze začátku se nesečkala s pochopením, nicméně spor byl urovnán a její rodiče jí v jejím počínáním podporují. S lezením začala v roce 2011 a během jednoho roku slezla osm vrcholů, například Kilimandžáro. Při výstupu na Mount Everest byla součástí první arabské expedice, která vystoupila na nejvyšší horu světa. Někteří nevěřili, že bude schopna zdolat Mount Everest a jak ona sama řekla, setkala se s názorem, že Barbie na hory nepatří.¹⁶⁷

Její výkon patří k dalším, které boří mýty o saudský ženách, které se nemohou věnovat sportu. I v tomto případě je inspirací pro mnoho žen a dětí. To dokazuje i e-mail, který Moharrak dostala od mladé slečny, které příběh ženy, která zdolala Mount Everest, dodal odvalu k tomu, aby se zeptala svého otce,

¹⁶⁶ The Guardian (2012). *Sarah Attar is first Saudi Arabian woen in Olympic track and field*. [online]. The Guardian [cit.2014-04-28]

Dostupné z: <http://www.theguardian.com/sport/2012/aug/08/sarah-attar-saudi-arabia-olympics>

¹⁶⁷ CNN, Morgan, K. (2013). *Raha Moharrak: First Saudi women toconquer Everest and break taboos*. [online]. CNN [cit.2014-04-27] Dostupné z: <http://edition.cnn.com/2013/08/13/world/meast/saudi-woman-everest/>

zda by jí koupil kolo. Sama Moharrak pak věří, že její výstup na horu nebyl poslední.¹⁶⁸

Tak jako pro mladou dívku byla Moharrak inspirací, pro samotnou Moharrak byla inspirací Elham Al Qasim, žena pocházející z Emirátů. Al Qasim je první Arabkou i zároveň první člověk ze Spojených arabských emirátů, který v roce 2010 dosáhl severního pólu.¹⁶⁹

6.2.4 Dalma Rushdi Malhas

Tato mladá sportovkyně je další z řady muslimských saudských žen, které mohou inspirovat své krajanky. Dalma Rushdi Malhas je saudská sportovkyně palestinského původu, která se věnuje jízdě na koni. Původně měla být adeptkou na letní olympijské hry, kterou by Saudská Arábie vyslala do Londýna. Avšak před olympijskými hrami se její kůň zranil a nebyl by schopen uzdravit se plně do soutěže.¹⁷⁰

Dalma začala na koni jezdit už ve čtyřech letech svého života, ve dvanácti letech odcestovala do Říma, kde pod vedením bývalého trenéra národního týmu Itálie v parkúru začala trénovat a závodit. Později se přesunula do Francie do jezdeckého centra Forsan v Chantilly.¹⁷¹

Dalma však zaznamenala první výraznější úspěch již v roce 2010. Na olympijských hrách pro mládež, které se konaly v roce 2010 v Singapuru, vybojovala bronzovou medaili v jezdeckém parkúru. I na těchto hrách podléhala Dalma náboženským zvyklostem. Mužský doprovod na těchto hrách

¹⁶⁸ CNN, Morgan, K. (2013). *Raha Moharrak: First Saudi women to conquer Everest and break taboos.* [online]. CNN [cit.2014-04-27] Dostupné z: <http://edition.cnn.com/2013/08/13/world/meast/saudi-woman-everest/>

¹⁶⁹ Eurosport (2011). *World Football - Iran and FIFA clash over hijab kit.* [online]. Eurosport [cit.2014-04-23] Dostupné z:

¹⁷⁰ The Guardian, Moss, S. (2012). *Saudi showjumper Dalma Rushdi Malhas to miss Olympics.* [online]. The Guardian [cit.2014-04-20] Dostupné z: <http://www.theguardian.com/world/2012/jun/25/saudi-dalma-rushdi-malhas-showjumper-london-olympics>

¹⁷¹ Arab News, Baker R. (2010). *Like mother like daughter: Dalma Malhas breaks a barrier with a winning ride.* [online]. Arab News [cit.2014-04-29] Dostupné z: <http://www.arabnews.com/node/354165>

jí dělal její dědeček Hamed Mutabanagi a mimo závodistiště nosila tradiční hidžáb.¹⁷²

I Dalma představuje po svém úspěchu na mládežnických olympijských hrách a nominaci na olympijské hry do Londýna 2012 naději pro mladé sportovkyně ze Saudské Arábie. Její matka, která se také v minulosti věnovala parkúru, popisuje svojí dceru jako talentovanou jezdkyňu, která se rychle učí a věří, že v budoucnu bude reprezentovat Saudskou Arábii třeba na olympijských hrách v Riu v roce 2016.¹⁷³

Zdravotní sestra Ivana Zíková pracovala jako zdravotní sestra v Saudské Arábii. Říká: „Během pobytu v Saudské Arábii jsme byli ubytováni vedle nemocnice, takže jsme se více do města a na výlety nedostali. Takže jsem zdejší kulturu, zemi ani lidi více nepoznala. Ženský personál v nemocnici byl výjimečně k vidění. S ženami jsme se do kontaktu moc nedostaly, a když už, moc se s námi nebavily. Jedna z nich patřila k více otevřenějším, vyptávali jsme se jí, na její život a práci. Řekla nám, že se ženy, které pracují tady v nemocnici, mohou být rády, že mají tak benevolentní manželi, kteří jim to dovolí. Když jsme si chtěli s nimi vyjít a po práci si na chvíli sednout a popovídat si, žádná z nich nikdy nešla. A co se týká sportu, v komplexu, kde jsme byli ubytovaní, byl také k dispozici bazén, krytý ze všech stran, jen z vrchu šlo světlo. I když zde byl ženy se svými dětmi, koupaly se jen děti. Jednou jsem viděla ženu, která se v bazénu učila plavat, byla klasicky oblečená, tedy úbor na plavání. Když jsme byli u moře na pláži, tak tam také byly ženy i s dětmi, ale do moře s dětmi chodil muž. Viděla jsem je, jak si jen třeba svlažily nohy nebo opláchly ruce v moři, ale neviděla jsem je, že by šly do moře. Ve fitness jsem potkala jednu ženu, byla na běžícím pásu. Ale opět byla zahalená, takže pohyb na pásu byl dost omezený.“¹⁷⁴

¹⁷² Daijiworld, Mangalore, A. (2012). *Dalma Rushdi First Saudi Women to Win an Olympic Medal*. [online]. Daijiworld [cit.2014-04-29] Dostupné z: http://www.daijiworld.com/news/news_disp.asp?n_id=84061&n_tit=Dalma+Rushdi+First+Saudi+Woman+to+Win+an+Olympic+Medal

¹⁷³ The Guardian, Moss, S. (2012). *Saudi showjumper Dalma Rushdi Malhas to miss Olympics*. [online]. The Guardian [cit.2014-04-20] Dostupné z: <http://www.theguardian.com/world/2012/jun/25/saudi-dalma-rushdi-malhas-showjumper-london-olympics>

¹⁷⁴ Rozhovor s: Ivana Zíková, 10.4.2014

ZÁVĚR

Cílem práce bylo zanalyzovat, zda se muslimské ženy mohou věnovat sportu a zda se mohou věnovat sportu na mezinárodní úrovni. V práci byly porovnány tři země. První z nich, která byla zanalyzována, bylo Turecko.

Turecko patří k sekulárním státům, je to země, která má velmi blízko k Evropě. Při popisu a zkoumání, zda zde mohou muslimské ženy sportovat, jsem došla k závěru, že ženy zde mají velmi dobrý přístup ke sportu a mohou se mu věnovat i na vrcholové úrovni.

Důkazem toho jsou sportovkyně v atletice, které získaly na posledních olympijských hrách cenné kovy a slavily úspěchy i dalších mezinárodních soutěžích. Stejně tak tomu je i v kolektivních sportech. K analýze jsem si vybrala turecké volejbalové týmy. Volejbal je v Turecku jeden z nejoblíbenějších sportů. Volejbalové týmy také sbírají mezinárodní tituly a zmiňované kluby mají velmi zvučné jméno i ve světě. Jejich mládežnické základny vypovídají o tom, že týmy mají tuto oblast velmi dobře zajištěnou a zájem ze strany děvčat o tento sport je značný. Z hlediska atraktivity, úspěchy, kterých volejbalistky dosáhly, mohou být pro mladé dívky jedním z rozhodujících faktorů, pro jaký sport se rozhodnout.

Při zjišťování informací o tureckých sportovkyních a následním zpracování jsem došla k závěru, že v Turecku jsou dobré podmínky pro dívky a ženy, které se chtějí věnovat sportu. Výše zmíněné úspěchy tureckých žen o tom svědčí. Dobrým příkladem je i ženský národní basketbalový tým, který se během několika let dokázal vypracovat na světový tým.

Další z analyzovaných států byl Írán.

Pro velkou část lidí je Írán země, kde si ženy nemohou dovolit sportovat. Opak je ovšem pravdou. Je pravda, že se zde mísí moderna a tradiční zvyky a ženy v Íránu nemají rozhodně takové možnosti, jako ženy v Turecku, nicméně pro ženy sport není cizí. Důkazem toho jsou výše popsané příběhy žen, které dokazují, že se ženy účastní sportů i na mezinárodní úrovni. Při vyhledávání a

sepisování informací o ženách sportovkyních bylo pro mě překvapivé zjištění, jakých soutěží se muslimky mohou zúčastnit. Příkladem toho jsou islámské hry pro ženy.

I když nemají Íránky jistě takové možnosti ke sportování a nemohou se jim věnovat tak, aby nebyly potrestány za porušení náboženských předpisů (například zahalování), ze zjištěných informací je zřejmé, že je možné a také reálné potkávat sportovkyně z Íránu na mezinárodních sportovních soutěžích.

Poslední zemí, kterou jsem vybrala k analýze, je Saudská Arábie. Tato země patří k velmi ortodoxní a dodržující tradiční náboženské zvyklosti. Saudská Arábie patřila ještě donedávna k zemím, které v minulosti nikdy nevyslaly ženu na olympijské hry. Také do nedávné doby měly ženy úplně zakázaný sport. Ze získaných informací však vše nasvědčuje tomu, že se podmínky pro ženy začínají pomalu měnit. Důkazem toho jsou historicky první sportovkyně na olympijských hrách, které se konaly v Londýně v roce 2012. Sice tyto ženy nevyhrály medaili, ani se neprobojovaly do dalších kol jejich sportů, ale pro ženy ze Saudské Arábie jsou velkou nadějí do budoucna. V rámci Saudské Arábie jsem zařadila ještě dvě sportovkyně, které navzdory svému původu se zapsaly do dějin sportu v Saudské Arábii. U těchto dvou žen je nicméně rozdíl v tom, že vyrůstaly po většinu času mimo Saudskou Arábii.

Navzdory tomu, že je Saudská Arábie konzervativní a ženská práva jsou v zemi dosti omezená, na základě získaných informací lze konstatovat, že se situace začíná měnit.

K informacím o ženách a sportu dané země jsem zařadila i stručnou historii a výklad k danému sportu a také jsem zařadila několik informací o oblíbených a úspěšných mužských sportech dané země.

Ze získaných informací jsem dospěla k názoru, že není v dnešní době možné, aby se muslimské sportovkyně pravidelně umísťovaly na stupních vítězů v mezinárodních soutěžích, vyjma Turecka, které je však příkladem sekulárního státu. Důvodem je zatím nutnost zahalování při sportu, které může bránit ženě při lepším výkonu, dále možnost věnovat se intenzivně přípravě na

významné soutěže nebo utkání, je v dnešní době nemyslitelná. V neposlední řadě také může být problém s výbavou, či prostorem, pro daný sport. Ale účast muslimských sportovkyň na mezinárodních sportovních akcích vidím jako reálnou záležitost. Byla jsem příjemně překvapena množstvím muslimských žen, které se věnují sportu.

Lidé z mého okolí bývají vůči zemím z Blízkého východu antagonističtí, nemají zájem získávat informace a zabývat se kulturou zemí z Blízkého východu. Příjemným překvapením pro mě bylo, že tito lidé projevili o dané téma nebývalý zájem a celkově toto téma pro ně bylo zajímavé.

SEZNAM LITERATURY A ZDROJŮ

Monografie

Coakley, J.: *Sport in society: Issues & Controversies*, McGraw-Hill, 2001.

Craford, H.: *Sumer and Sumerians*, Cambridge University Press, 2004.

Pfister, a spol.: *Muslim Women and Sport*, Routledge, 2011.

Sekot, A.: *Sociology of Sport, An Introduction*, Brno 2006.

Vörös, G.: *Egyptian Temple Architecture*, Cairo 2007.

Internetové zdroje

AdnKronosInternational. *Iran: Women excluded from sports in the name of Islam*. [online]. AdnKronosInternational [cit.2014-04-25] Dostupné z: <http://www.adnkronos.com/AKI/English/Sport/?id=1.0.1687961175>

AIPS (2008). *Women´s Polo returns to Iran*. [online]. AIPS [cit.2014-04-27] Dostupné z: http://www.aipsmedia.com/index.php?page=news&cod=404&tp=n#.U10_n_l_voc

Al Arabiya News (2012). *London Olympics: Saudi Judo player allowed to compete wearing hijab*. [online]. Al Arabiya News [cit.2014-04-28] Dostupné z: <http://english.alarabiya.net/articles/2012/07/31/229440.html>

AlJazeera, Gilbert, S., Simeonov, L. (2013). *Palestine´s fast and furious females*. [online]. AlJazeera [cit.2014-04-23] Dostupné z: <http://www.aljazeera.com/indepth/features/2013/10/palestine-fast-furious-females-20131031313452469.html>

Angloinfo. *Traditional Sports in Saudi Arabia*. [online]. Angloinfo [cit.2014-04-27] Dostupné z: <http://saudiarabia.angloinfo.com/lifestyle/sports-and-leisure/traditional-sports/>

Arab News, Baker R. (2010). *Like mother like daughter: Dalma Malhas breaks a barrier with a winning ride*. [online]. Arab News [cit.2014-04-29] Dostupné z: <http://www.arabnews.com/node/354165>

ArRiyadh, Alqada, D. (2012). *Horse Racing*. [online]. ArRiyadh [cit.2014-04-27] Dostupné z:

http://www.arriyadh.com/Eng/Sports/Left/Traditiona/getdocument.aspx?f=/openshare/Eng/Sports/Left/Traditiona/Horse-Racing.doc_cvt.html

BBC News, Antelava, N. (2005). *Iran salutes female „Schumacher“*. [online].

BBC Nes [cit.2014-04-27] Dostupné z:

http://news.bbc.co.uk/2/hi/middle_east/4349341.stml

BBC News (2006). *Sporting chance for Iranian women*. [online]. BBC News

[cit.2014-04-26] Dostupné z:

http://news.bbc.co.uk/2/hi/middle_east/4938912.stm

BBC Sport. (2014). *FIFA allows wearing of head avers for religion reasons*.

[online]. BBC Sport [cit.2014-04-27] Dostupné z:

<http://www.bbc.com/sport/0/football/26398297>

BEŞİKTAŞ J.K. *BEŞİKTAŞ and FOOTBALL*[online]. BEŞİKTAŞ J.K. [cit.2014-04-08] Dostupné z: <http://www.bjk.com.tr/en/cms/tarihce/>

BEŞİKTAŞ J.K. *Honours* [online]. BEŞİKTAŞ J.K. [cit.2014-04-08] Dostupné z: <http://www.bjk.com.tr/en/cms/tarihce/2/81/>

Biografi. *Gamze Bulut Biografisi*. [online]. Biografi [cit.2014-04-24] Dostupné z:<http://www.biyografi.info/kisi/gamze-bulut>

Tilastopaja oy. *Personal Bests* [online]. Biografi [cit.2014-04-24] Dostupné z:

<http://www.tilastopaja.org/db/atw.php?ID=65333>

Bloomberg, Wolfensberger, M. (2006). *Iran´s Sun, Snow Lure European Skiers to Nuclear Pariah´s „Fun“* [online]. Bloomberg [cit.2014-04-23]

Dostupné z: [http://www.bloomberg.com/apps/news?](http://www.bloomberg.com/apps/news?pid=newsarchive&sid=aGpcjac1ZTF8&refer=culture)

[pid=newsarchive&sid=aGpcjac1ZTF8&refer=culture](http://www.bloomberg.com/apps/news?pid=newsarchive&sid=aGpcjac1ZTF8&refer=culture)

Burqini Swiwear. *The BURQINI/BURKINI Brand Story*. [online]. Burqini

Swimwear [cit.2014-04-27] Dostupné z: <http://www.burqini.com/>

CNN, Elwazer, S. (2013). [online]. CNN [cit.2014-04-29] Dostupné z:

<http://edition.cnn.com/2013/05/05/world/meast/saudi-arabia-girls-sports>

CNN, Morgan, K. (2013). *Raha Moharrak: First Saudi women toconquer Everest and break taboos*. [online]. CNN [cit.2014-04-27] Dostupné z:

<http://edition.cnn.com/2013/08/13/world/meast/saudi-woman-everest/>

Česká federace wushu. *Sanda*. [online]. Česká federace wushu [cit.2014-04-27] Dostupné z: <http://www.czechwushu.cz/index.php/sanda>

Česká federace wushu, Rohel, M. (2014). *Pravidla-taolu*. [online]. Česká federace wushu [cit.2014-04–23] Dostupné z: <http://www.czechwushu.cz/index.php/pravidla/54-pravidla-taolu>

Český svaz taekwon-do ITF. *Základní informace o taekwondo* [online]. Český svaz taekwon-do [cit.2014-04–25] Dostupné z: <http://www.tilastopaja.org/db/atw.php?ID=65333>

Daijiworld, Mangalore, A. (2012). *Dalma Rushdi First Saudi Women to Win an Olympic Medal*. [online]. Daijinworld [cit.2014-04–29] Dostupné z: http://www.daijiworld.com/news/news_disp.asp?n_id=84061&n_tit=Dalma+Rushdi+First+Saudi+Woman+to+Win+an+Olympic+Medal

eBASKET.cz. *Historie a pravidla basketbalu* [online]. eBASKET.cz [cit.2014-04–21]. Dostupné z: <http://www.e-basket.cz/text/zakladni-pojmy-v-basketbalu/historie-a-pravidla-basketbalu/>

Eczacıbaşıspor kulübü . *Kuruluş*. [online]. Eczacıbaşıspor kulübü [cit.2014-04–22] Dostupné z: http://www.eczacibasisporkulubu.org.tr/?goto=sol_icerik&gen_idx=2

Eczacıbaşıspor kulübü . *Voleybol Okulu*. [online]. Eczacıbaşıspor kulübü [cit.2014-04–22] Dostupné z: http://www.eczacibasisporkulubu.org.tr/?goto=sol_icerik&gen_idx=2

Egyptian Monuments. *Beni Hasan* [online]. Mýty a skutečnost [cit.2014-04 08] Dostupné z: <http://egyptsites.wordpress.com/2009/02/14/beni-hasan/>

Eurobasket. *Fenerbahçe Spor Kulubu basketball team* [online]. Eurobasket.com [cit.2014-04–23] Dostupné z: http://basketball.eurobasket.com/team/Turkey/Fenerbahce_Spor_Kulubu/7712?Women=1&Page=5

Eurobasket *TKBL:Season 2013-1014* [online]. Eurobasket [cit.2014-04–23] Dostupné z: <http://www.eurobasket.com/Turkey/basketball-League-TKBL.asp?women=1>

EuroLeague Women. *Past Competitions*. [online]. EuroLeague Women [cit.2014-04–23] Dostupné z: http://www.fibaeurope.com/euroleaguewomen/cid_tmRPCfrlrYRSO2M5V49E1.pageID_I8KRHgZ5HNAyTLS07xzS22.compID_jr6ZiXqeGhMBtfq1yxqV83.season_2014.html

Euroleague Basketball. net. *Fenerbahçe Ülker*. [online]. Euroleague Basketball.net [cit.2014-04–23] Dostupné z:
<http://www.euroleague.net/competition/teams/showteam?clubcode=ULK&seasoncode=e2010>

Eurosport (2011). *World Football - Iran and FIFA clash over hijab kit*. [online]. Eurosport [cit.2014-04–23] Dostupné z:
<https://uk.eurosport.yahoo.com/07062011/58/world-football-iran-fifa-clash-hijab-kit.html>

Fenerbahçe spor kulübü. *Bayan Takımı*. [online]. Fenerbahçe spor kulübü [cit.2014-04–22] Dostupné z:
<http://www.fenerbahce.org/voleybolbayan/detay.asp?ContentID=37170&ContentCategoryID=149>

FIBAEUROPE (2009). *Galatasaray win Eurocup women after ot thriller* [online]. FIBAEUROPE [cit.2014-04–23] Dostupné z:
http://www.fibaeurope.com/cid_KNce8jInH7Qj1EsyH5rjn2.season_2009.complD_Rn2Om4j3HOcXtTFwJWFsh3.html

FIFA.com. *France 2003* [online]. FIFA.com [cit.2014-04–21]. Dostupné z:
<http://www.fifa.com/tournaments/archive/confederationscup/index.html>

FIFA.com. *Korea Japan 2002 Winners* [online]. FIFA.com [cit.2014-04–21] Dostupné z:
<http://www.fifa.com/tournaments/archive/worldcup/koreajapan2002/index.html>

Gbrathletics. *Mediterranean Games*. [online]. Gbrathletics [cit.2014-04–25] Dostupné z: <http://www.gbrathletics.com/ic/mg.htm>

Gulf News, Toumi, H. (2013). *Saudi Arabia opens first sports center for women*. [online]. Gulf News [cit.2014-04–27] Dostupné z:
<http://gulfnews.com/news/gulf/saudi-arabia/saudi-arabia-opens-first-sports-centre-for-women-1.1192220>

Hindustan Times (2010). *Iran girls barred from Singapore Youth Olympics for wearing hijab* [online]. Hindustan Times [cit.2014-04–23] Dostupné z:
<http://www.highbeam.com/doc/1P3-2003290201.html>

History. *Olympijské hry*. [online]. History [cit.2014-04–23] Dostupné z:
<http://www.history.com/topics/olympic-games>

<http://www.wisemuslimwomen.org/currentissues/sports/> 23.4.

Hürriyet SPOR, K.Durkal (2012). *Türkiye'nin ilk kadın futbol takımı* [online]. Hürriyet SPOR [cit.2014-04–21]. Dostupné z: <http://www.hurriyet.com.tr/spor/futbol/20085285.asp>

Iran Chamber Society. *Sport in Iran* [online]. Iran Chamber Society [cit.2014-04–27] Dostupné z: http://www.iranchamber.com/sport/chogan/chogan_history.php

Iranian Chamber Society. *Sport in Iran*. [online]. Iranian Chambers Society [cit.2014-04–08] Dostupné z: http://www.iranchamber.com/sport/chogan/chogan_history.php

Livestrong, Roland, J.Eurosport (2011). *The History of Athletics* [online]. Livestrong [cit.2014-04–23] Dostupné z: <http://www.livestrong.com/article/372676-the-history-of-athletics/>

Muslim Women´s Sport Foundation. *Islamic Games*. [online]. Muslim Women´s Sport Foundation. [cit.2014-04–27] Dostupné z: http://www.mwsf.org.uk/islamic_games.html

Mýty a skutečnost (2006). *Epos o Gilgamešovi* [online]. Mýty a skutečnost [cit.2014-04–08] Dostupné z: <http://www.myty.cz/view.php?cislocianku=2007040020>

Olympic.org. *London 2012 Basketball, Basketball Women* [online]. Olympic.org.[cit.2014-04–23] Dostupné z: <http://www.olympic.org/olympic-results/london-2012/basketball/basketball-w>

National Football Teams. *Leagues and Clubs of Iran* [online]. National Football Teams [cit.2014-04–27] Dostupné z: http://www.national-football-teams.com/leagues/88/2013_1/Iran.html

Official website international wushu federation. *Traditional Wushu*. [online]. Official Website International Wushu Federation. [cit.2014-04–27] Dostupné z: http://www.iwuf.org/sport_02.asp

Olympic Council of Asia. *Asian Games*. [online]. Olympic Council of Asia Game [cit.2014-04–26] Dostupné z <http://www.ocasia.org/Game/GamesL1.aspx?9QoyD9QEWPeJ2ChZBk5tvA==>

Oxford Dictionaries. *Sport*. [online]. Oxford Dictionaries [cit.2014-04–05] Dostupné z: <http://www.oxforddictionaries.com/definition/english/sport>

Payvand Iran News (2006). *Iranian Zurkhaneh Sports to be Studied at British Academy*. [online]. Payvand Iran News [cit.2014-04–08] Dostupné z: <http://www.payvand.com/news/06/apr/1064.html>

Pars Times. *Iran Women's Football Team*. [online]. Pars Times [cit.2014-04-23] Dostupné z: <http://www.parstimes.com/soccer/women.html>

PressTV (2013). *Iran junior wushu artists grab two gold in Asia tournament* [online]. PressTV [cit.2014-04-27] Dostupné z: <http://www.presstv.com/detail/2013/08/10/318019/iran-wins-2-golds-in-asia-wushu-tourney/>

PressTV (2013). *Iranian fiale athlete wins gold medal at 2013 Deaflympics*. [online]. PressTV [cit.2014-04-27] Dostupné z: <http://www.presstv.ir/detail/2013/07/30/316374/iran-snatches-gold-in-2013-deaflympics/>

PressTV (2011). *Iran women Wushu athletes win gold*. [online]. PressTV [cit.2014-04-27] Dostupné z: <http://www.presstv.ir/detail/204529.html> PressTV (2011). *Iran women Wushu athletes win gold*. [online]. PressTV [cit.2014-04-27] Dostupné z: <http://www.presstv.ir/detail/204529.html>

PressTV (2013). *Iranian women's futsal team wins silver at Asian Indoor Games* [online]. PressTV [cit.2014-04-26] Dostupné z: <http://www.presstv.ir/detail/2013/07/06/312451/iranian-womens-futsal-team-wins-silver/>

Radio Free Europe (2007). *Iranian Rancing Authorities Stall Women's East-Track Career*. [online]. Radio Free Europe [cit.2014-04-27] Dostupné z: <http://www.rferl.org/content/article/1079220.html>

Royal Embassy of Saudi Arabia. *Sport and Recreation*. [online]. Royal Embassy of Saudi Arabia [cit.2014-04-27] Dostupné z: http://www.saudiembassy.net/about/country-information/sports_and_rec/

Saudi Gazette, Nihal, M. (2013). *Sarah Attar: Keep moving forward*. [online]. Saudi Gazette [cit.2014-04-28] Dostupné z: <http://www.saudigazette.com.sa/index.cfm?method=home.regcon&contentid=20130710172931>

Sport Polo. *Basic Rules of Polo*. [online]. Sport Polo [cit.2014-04-23] Dostupné z: http://www.sportpolo.com/spectators/Rules_of_Polo.htm
Iran Chamber Society. *Sport in Iran* [online]. Iran Chamber Society [cit.2014-04-27] Dostupné z: http://www.iranchamber.com/sport/chogan/chogan_history.php

Taekwon-do Club NARAMA Plzeň. (2009). *Historie bojových umění v Koreji a vznik Taekwon-do* [online]. Taekwon-Do Club NARAMA Plzeň [cit.2014-04-23] Dostupné z: <http://narama.taekwondo.cz/taekwondo/teorie/historie-bojovych-umeni-v-koreji-a-vznik-taekwon-do/>

Taekwon-do Data. *Nur Tatar*. [online] Taekwondo Data [cit.2014-04-25]
Dostupné z: <http://www.tilastopaja.org/db/atw.php?ID=65333>

The Guardian, Anvari, H. (2001). *Games beneath the veil uncovered*. [online].
The Guardian [cit.2014-04-27] Dostupné z:
<http://www.theguardian.com/sport/2001/oct/26/religion.world>

The Gurdian. Khaleeli, H. (2012). *Sports hijabs help Muslim women to Olympic Access* [online]. The Guardian [cit.2014-04-23] Dostupné z:
<http://www.theguardian.com/sport/the-womens-blog-with-jane-martinson/2012/jul/23/sports-hijabs-muslim-women-olympics>

The Guardian, Moss, S. (2012). *Saudi showjumper Dalma Rushdi Malhas to miss Olympics*. [online]. The Guardian [cit.2014-04-20] Dostupné z:
<http://www.theguardian.com/world/2012/jun/25/saudi-dalma-rushdi-malhas-showjumper-london-olympics>

The Guardian (2012). *Sarah Attar is first Saudi Arabian woen in Olympic track and field*. [online]. The Guardian [cit.2014-04-28] Dostupné z:
<http://www.theguardian.com/sport/2012/aug/08/sarah-attar-saudi-arabia-olympics>

The Independent, Taylor, J. (2012). *London 2012: Wojdan Shaherkani makes history competing as Saudi Arabia's first ever feale Olympic athlete*. [online].
The Independent [cit.2014-04-28] Dostupné z:
<http://www.independent.co.uk/sport/olympics/news/london-2012-wojdan-shaherkani-makes-history-competing-as-saudi-arabias-first-ever-female-olympic-athlete-8005090.html>

The National, Biedermann, F. (2012). *A football friendly hrab ma give Muslim women a sporting chance with FIFA*. [online]. The National [cit.2014-04-27]
Dostupné z: <http://www.thenational.ae/news/world/europe/a-football-friendly-hijab-may-give-muslim-women-a-sporting-chance-with-fifa>

The New York Times, Leigh, K. (2012). *Turkey's Female Athletes, Like Women Nationwide Reap Rewards*. [online]. The New York Times [cit.2014-04-23] Dostupné z: http://www.nytimes.com/2012/09/09/sports/olympics/in-turkey-female-athletes-have-come-a-long-way.html?_r=1&

The Sport Journal (2008). *Sport in Turkey in the Pre- Islamic Period* [online].
The Sport Journal [cit.2014-04-08] Dostupné z:
<http://thesportjournal.org/article/category/sports-history/>

The Sport Journal (2008). *Sport in Turkey in the Pre- Islamic Period* [online].
The Sport Journal [cit.2014-04-08] Dostupné z:
<http://thesportjournal.org/article/sport-in-turkey-in-the-pre-islamic-period/>

The Star (2012). *London 2012: Saudi Arabia's 1st female judo athlete loses bout in 82 seconds*. [online]. The Star [cit.2014-04-28] Dostupné z: http://www.thestar.com/sports/olympics/2012/08/03/london_2012_saudi_arabi_as_1st_female_judo_athlete_loses_bout_in_82_seconds.html

The Telegraph. Tait, R. (2014). *Iranian women footballers to undergo tender tests*. *World* [online]. The Telegraph [cit.2014-04-23] Dostupné z: <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/middleeast/iran/10622778/Iranian-women-footballers-to-undergo-gender-tests.html>

The Washington Post. Erdbrink, T. (2011). *Olympics 2012: FIFA bans headscavers for Iranian women's soccer team*. [online]. The Washington Post [cit.2014-04-26] Dostupné z: http://www.washingtonpost.com/sports/united/olympics-2012-fifa-bans-headscarves-for-irans-women-soccer-team/2011/06/06/AGzT1JKH_story.html

Today's Zaman. (2013). *Turkey's Gamze Bulut grabs 5,000-meters gold medal at U23 Euros in Finland*. [online]. Today's Zaman [cit.2014-04-23] Dostupné z: <http://www.todayszaman.com/news-320889-turkeys-gamze-bulut-grabs-5000-meter-gold-medal-at-u23-euros-in-finland.html>

Turkey-List of Champions, T.Kárpáty (2013). Turkey- List of Champions [online]. Turkey- List of Champions [cit.2014-04-19] Dostupné z: <http://www.rsssf.com/tablest/turkchamp.html>

Turkish Basketball Federation (2013). *The Turkish Women's National Team: A decade to Remember* [online]. Turkish Basketball Federation [cit.2014-04-23] Dostupné z: <http://www.tbf.org.tr/en/detail/2013/12/05/the-turkish-women-s-national-team-a-decade-to-remember>

Turkish Basketball Federation. *Women's Division* [online]. Turkish Basketball Federation [cit.2014-04-23] Dostupné z: <http://www.tbf.org.tr/en/leagues/women's-league>

Türkiye Atletizm Federasyonu. *TARİHÇE*. [online]. Türkiye Atletizm federasyon [cit.2014-04-25] Dostupné z: <http://www.taf.org.tr/tarihce/>

Türkiye Basketbol Federasyonu. *Lig Faaliyetleri*. [online]. Türkiye Basketbol Federasyonu [cit.2014-04-23] Dostupné z: <http://www.tbf.org.tr/tbf/tarihce/lig-faaliyetleri>

Türkiye Basketbol Federasyonu. *Maçlar* [online]. Türkiye Basketbol Federasyonu [cit.2014-04-23] Dostupné z: <http://www.tbf.org.tr/ligler/tkbl/maclar?Lig=TBBL&Sezon=2013-2014&Devre=play>

Türkiye Basketbol Federasyonu. *Takımlar*. [online]. Türkiye Basketbol Federasyonu [cit.2014-04-22] Dostupné z: <http://www.tbf.org.tr/ligler/beko-basketbol-ligi/takimlar>

Turkish Soccer. *Before the Turkish Leagues* [online]. Turkish Soccer [cit.2014-04-19] Dostupné z: <http://www.angelfire.com/nj/sivritepe/5758/tl.html>

Turkish Wrestling. *Turkish Wrestling Video Series* [online]. Turkish Wrestling [cit.2014-04-19] Dostupné z: <http://www.turkishwrestling.com/>

Türkiye Futbol Federasyonu. *Kadın Futbolu* [online]. Türkiye Futbol Federasyonu [cit.2014-04-21]. Dostupné z: <http://www.tff.org/default.aspx?pagelD=731>

Türkiye Futbol Federasyonu. *Kadınlar 1. Ligi Kademe Grubu Maçları*. [online]. Türkiye Futbol Federasyonu [cit.2014-04-21]. Dostupné z: <http://www.tff.org/default.aspx?pagelD=1000>

Türkiye Futbol Federasyonu. *Milli Takım Maçları* [online]. Türkiye Futbol Federasyonu [cit.2014-04-21]. Dostupné z: <http://www.tff.org/default.aspx?pagelD=441>

Türkiye Futbol Federasyonu. *Milli Takım Maçları* [online]. Türkiye Futbol Federasyonu [cit.2014-04-21]. Dostupné z: <http://www.tff.org/default.aspx?pagelD=443>

Türkiye Futbol Federasyonu. *Milli Takım Maçları* [online]. Türkiye Futbol Federasyonu [cit.2014-04-21]. Dostupné z: <http://www.tff.org/default.aspx?pagelD=938>

Türkiye Futbol Federasyonu. *Puan Cetveli ve Fikstür* [online]. Türkiye Futbol Federasyonu [cit.2014-04-21]. Dostupné z: <http://www.tff.org/default.aspx?pagelD=1001>

Türkiye milli Olimpiyat Komitesi. *Madalyalarımız*. [online]. Türkiye Mili Olimpiyat Komitesi [cit.2014-04-25] Dostupné z: http://www.olimpiyatkomitesi.org.tr/sayfa_detay.aspx?id=65

Türkiye Voleybol Federasyonu, Tahiri, R. (2014). *VakıfBank, Acıbadem Bayanlar Voleybol Ligi'nde finalde*. [online]. Türkiye Voleybol Federasyonu [cit.2014-04-22] Dostupné z: <http://www.tvf.org.tr/haberler/detay/8318/> 23.4.

UEFA (2014). *Galatasaray AŞ*. [online]. UEFA. [cit.2014-04-20] Dostupné z: <http://www.uefa.com/teamsandplayers/teams/club=50067/profile/index.html>

UEFA.com (2008). *UEFA EURO 2008 Matches* [online]. UEFA.com [cit.2014-04-21] Dostupné z: <http://www.uefa.com/uefaeuro/season=2008/matches/all/>

USA Today, Lopresti, M. (2010). *Skier Marjan Kalhor carries hopes for Iran, Iranian women* [online]. USA Today [cit.2014-04–23] Dostupné z: http://usatoday30.usatoday.com/sports/columnist/lopresti/2010-02-21-lopresti-on-iranian-skier_N.htm

VakıfBank Spor Kulübü. *Youth Team*. [online]. VakıfBank Spor Kulübü [cit.2014-04–22] Dostupné z: <http://www.vakifbanksporkulubu.com/youth-team.aspx?pageID=110>

VakıfBank Spor Kulübü. *TARİHÇE*. [online]. VakıfBank Spor Kulübü [cit.2014-04–22] Dostupné z: <http://www.vakifbanksporkulubu.com/tarihce.aspx?pageID=92>

VakıfBank Spor Kulübü. *U23 Team*. [online]. VakıfBank Spor Kulübü [cit.2014-04–22] Dostupné z: <http://www.vakifbanksporkulubu.com/the-youth-academy.aspx?pageID=106>

Velkini. *About us*. [online]. Velkini [cit.2014-04–27] Dostupné z: <http://www.veilkini.com/pages/about>

Volejbalová metodika. *Počátky volejbalu* [online]. Volejbalová metodika [cit.2014-04–23] Dostupné z: <http://historie.volejbal-metodika.cz/historie/>

Výsledky.cz. *Division 1 ženy 2013/2014-týmy*. [online]. Výledky.cz [cit.2014-04–23] Dostupné z: <http://www.vysledky.cz/volejbal/turecko/division-1-zeny/tymy/>

Women in Sport (2011). *The Sports Hijab: Iranian-born Canadian designer Elham Seyed Javad Adopting the Hijab for Muslim Athletes* [online]. Women in Sport [cit.2014-04–27] Dostupné z: <http://womeninsportinternational.blogspot.cz/2011/05/sports-hijab-iranian-born-canadian.html>

Womensoccer, M.Juchem (2007). *Türkei will sich in Frauenfußball etablieren* [online]. Womensoccer [cit.2014-04–21]. Dostupné z: <http://www.womensoccer.de/2007/11/20/tuerkei-will-sich-im-frauenfussball-etablieren/>

RESUMÉ

In my thesis I deal with the theme of Muslim women and sport. The sport makes lot of people. We can do sport at the top level or at the level of pleasure. I was wondering whether Muslim women can play sports or sports. For my work I chose three countries, Turkey, Saudi Arabia and Iran. In these different countries, I chose sports that are popular and then the teams and individuals who represent their country and gain awards. The objective was to determine whether Muslim women can play sports and if it is possible to belong to the best athletes and could be applied at the international level of sport. I came to the conclusion that Muslim women from secular states like Turkey may be at the highest level in the sport and they are. The second group of women, I concluded that, while they can not move to the highest level in the sport because they are bound by the requirements that apply to them in the context of faith. However, the analysis of individual countries surprised me positively. In the analysis, I found that women in Iran are engaged in sports and even in it successful.